

Tak jsme se s dcerou Terezkou vydaly do Santiaga de Compostely. Naši cestu jsme nakonec rozdělily na dvě etapy, z nichž první jsme právě prošly. Asturie je překrásná země. Země, kde mají koně zvonce :-) Země, kde jsou neuvěřitelně milí a laskaví lidé. Země, kde Vám divoká a krásná příroda občas až bere dech . . .

Zkrátka a dobře, určitě stojí za to dokončit započaté dílo a poznat i sousední Galicii - tak snad za rok. Buen Camino :-)

Úvodem

Sedím na verandě chaty a přemítám jak vlastně začít?

V myšlenkách jsem stále ještě tam, v zemi, kde jsem za těch několik málo dní zažila tolik, co se někomu nepodaří za celý rok, někomu vlastně ani za celý život.

Terezka mi volala hned, jak jak se vrátila na Kypr. „Ahoj mami, tak jak je? Myslíš, že nás ta cesta změnila? Hlavně neboj, příští rok se tam vrátíme, můžeme to takhle dělat každé rok, nemusí to být jen Španělsko, ale tam jsme prostě pod ochranou.“ A já vím, že má pravdu.

4. září 2018 úterý – Cesta do Španělska

Odlétáme v úterý dopoledne. Na pražském letišti jsme s velkým předstihem a tak máme konečně čas společně probrat některé detaily naší výpravy.

Zatímco já jsem díky internetu a četby různých knih o cestě přímo chodící encyklopedií, má dcera je naprosto někde jinde. Mám neodbytný pocit, že bude pěkně valit bulvy, až přijde realita. Tak nějak to nevidím na občasné povalování na plážích Atlantiku, navíc s ochutnávkou chutných mořských plodů zapíjených nezbytným bílým vínem. Terezka to zase nevidí na žádné „sebemrškačství“. Pravda bude nejspíš někde uprostřed.

Čas rychle plyne a už jdeme s našimi napěchovanými batohy na odbavení. Paní za přepážkou je velice nepříjemná a asi vidí, že se mi její chování vůbec nelíbí. V okamžiku tu mám její nemilou odezvu. Ačkoliv jsou naše batohy naprosto shodné a to dokonce i váhou, můj si musím jít odbavit sama do zvláštního oddělení.

Další kontrola už se týká pouze příručního batůžku, kde mám peněženku včetně dokladů, mobil, foťák a prázdnou láhev na vodu. Terezka projde bez problémů, já a malý batoh pískáme jak šílení. Takže další kontroly a konečně můžu pokračovat za dcerou. Na toaletách si doplňujeme vodu a pak šmejdíme v luxusních obchůdcích bezcelní zóny. Nejvíce si užíváme ty s parfémů, patláme na sebe všechny možné vůně a náležitě si je vychutnáváme, neboť jsme si vědomy, že tohle se nám jen tak už nepovede.

Kolem půl jedenácté konečně odlétáme. U okýnka sedí slečna, která nadšeně komentuje výhledy, které jí její místo nabízí. Je tak unešena, že jí nedochází, že mi nevidíme zhola nic a tudíž je těžké jí na její komentáře odpovídat. Potom nasazuje pásku přes oči a spí. Před přistáním se vše opakuje, slečna nadšeně vykřikuje, jaká že to je pod námi krása a tak ze slušnosti přikyvujeme.

Letiště v Barceloně. Poslušně klusám za Terezkou, protože v mých očích je téměř cestovatelský bůh. Musíme vyhledat výdej zavazadel přiletivších z Prahy. Letiště je veliké, chvíli nám to trvá, ale už stojíme u točícího se pásu, které chrlí jedno zavazadlo za druhým. A najednou je klid. Pás přestal pracovat. Uplyne pět a více minut a Terezka začíná být velice

neklidná. Vždyť takhle to nemůžeme stihnout a už začíná vymýšlet ten nejhorší scénář. „Ale Teri, vždyť máme dvě hodiny čas, to musí dopadnout!“ Uvědomujeme si, že siestu si dala i všechna ostatní výdajová místa, je to dobře, nebo ne? Samozřejmě, že nakonec vše dobře dopadlo a už sedíme v dalším letadle opět španělské společnosti Vueling. Kolem mě je v posledních hodinách nějak moc hezkých lidí, takových šťastných a spokojených, stíhám si ještě uvědomit, než se mi definitivně zavřou oči. Tento let byl o poznání kratší, letadlo se s námi nad Santanderem, hlavním městem Kantábrie, naklání tak, že vidíme nejenom modrý oceán, ale i město a všude je všechno neuvěřitelně zelené.

Letiště je příjemně malé, hned si organizujeme batohy a vyrážíme před halu, odkud jedeme poměrně dlouho místní dopravou do samotného centra. Tam chvíli zmateně hledáme zastávku, z které nám zhruba za hodinku odjíždí autobus do Llanes. Obcházíme místní autobusové nádraží snad potřetí a potřebnou zastávku ne a ne najít. Až má spolucestovatelka na informacích zjistí, že autobusové nádraží je v podzemí. Zatím se ještě pokusíme vyhledat nějaký kostel, abychom tam zakoupily potřebný [Credencial del peregrino](#). No, myslely jsme, že kostel najdeme rychle, rozhlédneme se, uvidíme jeho věž a půjdeme prostě tím směrem. Jenže město je plné neuvěřitelně vysokých domů a tak zkusíme GPS mého chytrého telefonu a ono to vážně funguje. Teď ještě najít ten správný vchod a to nejdůležitější, potřebného kněze, který nám credencial za 2 eura vydá. Škoda, že nemáme více času, z interiéru kostela přímo vyzařuje jeho majestátní důležitost. Gracias a Buen Camino a už pádíme co nejrychleji na autobus.

V podzemním autobusovém nádraží si na chvíli [sedáme](#) na lavičku, právě jsme si oddychly, že už snad to nejhorší máme pro dnešek za sebou, ale co to, čas odjezdu je tady a nikde ani autobus, ani žádní lidé? No jasně, nejede to z trojky, jak tvrdila mizernou angličtinou slečna na informacích, ale z třináctky a ta je . . . naprosto na opačném konci a jsme opět v poklusu. Naštěstí má autobus asi tak čtyřicet minutek zpoždění. Když konečně přijede, řidič vystoupí a kontroluje jízdenky, postupně si je odškrťává ve svém seznamu, hezky jednu po druhé. Terča v pohodě projde, mně řidič nařizuje sundat batoh a dát ho do úložného prostoru. No to snad ne. Mám tam foťák, mobil, veškeré peníze i s doklady, nic z toho si ale nestíhám vyndat.

Cesta trvá poměrně dlouho, vidíme západ slunce, ale také hory přímo před námi, zahalené hustými černými mraky, nakonec i blesky. Podle času odhadujeme, že jsme konečně na místě, pro jistotu se ještě ptáme řidiče a už se vydáváme do tmy.

Llanes by bylo moc hezké místo, kdybychom ho mohly procházet za světla. Je určitě větší, než jsme čekaly a protože ani jedna z nás nezná jméno albergue, kde máme na dnešní noc rezervaci, opět něco nachodíme. Terča se snaží poptat lidí, ale nerozumíme jim ani slovo a navíc, oni nemluví, oni ze sebe chrlí slova rychlostí kulometu. Chvillemi máme pocit, že jsme

na procházce v nějakém chorvatském městečku, matou nás především různě rozkvetlé zídky, starobylé kamenné domky, lesklá dlažba na chodničkách a neuvěřitelné množství vonících rostlin všude kolem nás. Je dusná letní noc, těsně před bouří.

Zase vše šťastně dopadlo a konečně jsme v albergue. Díky rezervaci na nás ještě čekají, pár slov a už honem, honem se ubytovat. V soukromém albergue jsme ve čtyřlůžkovém pokoji každá za 15 euro, další 4 jsme si právě připlatily za zítřejší snídani. Pokojík má dvě palandy za sebou, my jsme na té u dveří a má i svoji koupelnu se sprchou, hurá. Sotva se dovalíme, už mám telefon, je kolem jedenácté v noci a doma jsou strachem celí šílení, jak jen jim to vše vysvětlit?

5. září 2018 středa – 1. den

Noc byla neklidná, v místnosti v posledním patře byl vlhký a těžký vzduch, zvenku slyším žalostné mňoukání kočky, nakonec jeden z Němců nevydržel a okno, poslední zdroj lepšího vzduchu, zavřel. Jsem rozrušená nejen z cesty, ale hlavně ze všeho, co máme před sebou. Zvládneme to? Jak se s Terezkou shodneme? Stačí nám peníze?

A je ráno, skrze zatuchlý vzduch a smrad spálených topinek sem prosakuje i příjemná vůně kávy. „Teri, honem, jdeme na snídani, padám hlady.“ I když je tma jak v pytli, Terča se nechá vyburcovat a hurá na jídlo, ani nevím, kdy jsme vlastně jedly naposledy, nejspíš v Barceloně. Vcházíme do společenské místnosti, která slouží zároveň i jako kuchyňka, na stolech je prostřeno a na každou z nás čeká jeden hranatý plátek bílého, sendvičového chleba, k tomu kostička másla a dvě vaničky marmelády. Nápoje si můžeme vybrat dle chuti u samoobslužného pultu. Terča doluje poslední zbytky kávy a já dávám přednost sklenici mléka, nevěřím, že by káva ze dna termosky nebyla cítit zatuchlinou, kterou tu cítím prostě ze všeho. Ještě sklenka chemického džusu a jíme. No za čtyři eura jsme poněkud překvapené. Snažím se jíst co nejpomaleji a tak si prohlížím místnost. Zdi jsou pokryté vším možným, hlavně nejružnějšími nápisy a starými fotografiemi. Sice mizernými, ale příroda na nich je nádherná, blízké pohoří Picos de Europa. Zároveň obě nasloucháme hovoru čtyř již nasnídaných mladých lidí, já jsem ale totálně zmatená, chvíli mluví rychlou španělštinou, pak zase anglicky. Terezka odposlouchává, že dnes bude pršet celý den. Přesto jsou všichni spokojení a usměvaví. Sleduji drobnou Asiatku, jak si plní vak vodou a ten dává do batohu. Z něj protahuje hadičku a má tak o pitný režim velice šikovně postaráno. Jen ta voda musí vážit alespoň dvě kila, všichni si nasazují ponča, připravují hůlky a už vesele zdraví a vychází ven do úplné tmy. Správce albergue k nám přichází a dává každé ještě čokoládou plněný šáteček, děkujeme. Vyklubala se z toho celkem vydatná snídaně.

V okamžiku, kdy vcházíme zpátky do pokoje kde naši dva spolunocležníci ještě tvrdě

oddychují, se rozlítne okno a venku začíná ukrutná bouřka. Na nebi září pořádné blesky, no paráda, tma a ještě bouřka, honem zalézám do postele, ani mi nevadí, že z ní cítím zatuchlinu. Pobolívá mě hlava a rameno, ráda ještě usnu. Jenže najednou se postel nade mnou zachvěje a Terča velí, za chvíli má přestat pršet, jdeme. Zatahuji svůj bágel i s roztahanýma věcma do koupelny, kde za světla všechno balím a připravuji se do deště. Nejlepší budou asi sandály a větrovka s deštníkem. Nechci se vařit v ponču, protože zima tu rozhodně není. Loučíme se s albergue a ještě za šera a deště kráčíme ulicemi asi pěkného Llanesu. Škoda, že nám počasí nedovolí zajít se alespoň podívat na pláž.

Za městem vidíme konečně první patník s mušlí, procházíme remízem, kolem kravína, v dále vidíme první kostelík a pak už neprší. Dusno a vzduch jako v prádelně nás brzy donutí zastavit a servat ze sebe všechny ty mokré [svršky](#). Slyšíme zvonce, ale vidíme jen koně. Terča mě přesvědčuje, že je prostě úplně normální, že tu mají koně zvonce. Sice o tom pochybuji, ale brzy vidím, že má pravdu. Krajina před námi je nádherná, neuvěřitelně zelená, taková nacucaná a támhle už je [oceán](#) a také plno dalších poutníků a za chvíli přicházíme na lehce přístupnou pláž. Nebe je sice plné těžkých mraků, ale to Terču neodrazuje a v mžiku se [brouzdá](#) vodou. Já tak bezstarostná nejsem. Hlava i s ramenem stále pobolívají a trápí mě pocit – ne naprostá jistota, že ten ukrutně těžkej batoh nemůžu unést, musím něco vymyslet. Ale co? Poslat co nejvíce věcí do Santiaga a tam si je pak vyzvednout? Jenže to nic moc neřeší, pokud chceme zpátky letět s batohem jako s příručním zavazadlem. No jasně, pošlu vše co nepotřebuji prostě domů poštou, no to je nápad, jen musíme zjistit, jak to tady funguje. Hned se mi uleví. Jdeme dál, na chvíli ztrácíme šipky, zkusíme se ptát jisté Francouzky, ta ví asi tolik co my, ale ve Španělsku vlastně ani nejde zabloudit, všechny cesty vedou do Santiaga de Compostely.

Brzy jdu sama. Raduji se ze všeho kolem sebe, vnímám všechny ty prazvláštní a vlhké vůně, chvílemi cítím něco jako badyán, nebo muškát? A hele, to je přece eukalyptovník! A zem je plná jejich plodů. Kolikrát jsem četla o úžasných eukalyptových lesích a najednou v [jednom](#) stojím a všechno o nich je pravda. Je to láska na první nadechnutí, láska na první pohled! Škoda, že začíná další bouřka a s ní přichází i další déšť. Rychle ještě fotím kočičí [sešlost](#) a honem do nedaleké vesnice. Krása divokého mořského pobřeží se skalisky nám otevírá pusy úžasem dokořán, Terezka to přirovnává k Novému Zélandu. Bohužel, déšť je tak ukrutný, že se absolutně nedá fotit, což mě žere po celý zbytek cesty.

Ukryváme se před ním v nejbližší restauraci a zkusíme naše první poutnické menu. Za pouhých 12 euro máme parádní hostinu. Nejprve před nás číšník dává košíček plný pečiva, ó to kdyby bylo k snídani. Dále dostáváme dvě láhve vody, jedna je ochucená, jedna čirá, sedmičku lehce chlazeného červeného vína a láhev piva. Dále tříchodové menu dle našeho

výběru. Jídelní lístek tu mají i v angličtině, ale číšník na ni nechce slyšet. Jasně uznává pouze španělštinu. Terča mě poučuje, že pokud chci poznat navštívenou zemi co nejlépe, mám vždy ochutnávat její jídlo a tak zkouším hned to první – fabadu, asturijskou specialitu, očividně za to mám u číšníka velké plus. Fabada je taková červená fazolová polévka, v ní špalek krvavého jelita a kus mastné klobásy. Další chod – hovězí maso v nějaké směsi, řekla bych, že opět hodně fazolové a hranolky a na závěr citrónový krém ve skleničce. No pane jo, mělo mě napadnout, že mi po tom všem bude parádně zle. Víno nám zvedá náladu a tak již jen v mírném dešti pokračujeme hezky uchechtané dál. Nemůžeme se nabažit zdejší vegetace, příkopy jsou plné různých [bylinek](#) a [rostlin](#), které známe spíše z botanické zahrady, všude je hojnost silných kal, citrusů, různých kvetoucích i nekvetoucích skalniček a keřů, tady snad o začínajícím podzimu nemůže být ani řeč. Veselá nálada nás neopouští ani když se ubytováváme v krásném [albergue](#). Správce umí opět pouze španělsky, přesto je dohoda celkem snadná. I když stále prší, můžeme posedět venku pod prostorným přístřeškem, koukáme na stádo bílých koní, o kousek dál [hýká oslík](#), občas se tu projde nějaká ta kočka.

Náš pokoj má deset míst, z toho dvě palandy a dvě normální postele jsou umístěné v patře kam vede několik dřevěných schůdků, tam zůstáváme, dole jsou zbývající dvě palandy a hlavně společná koupelna včetně toalety. Matrace je tak akorát tvrdá a neproleželá, ale totálně umělohmotná, no od čeho máme své spacáky? Před spaním se jdeme ještě jednou projít, protože kupodivu neprší. U koní dostávám ránu od elektrického ohradníku, který jsem ve tmě přehlídla, pak sedíme na lavičce u nějaké kapličky a povídáme si a plánujeme.

Vybavuji si, že ještě těsně před usnutím se celá místnost zaplnila dalšími poutníky, takže tu spíme dvě Češky, jedna studená Němka, jeden místní španělský kašlající dělník a šest Italů různého věku.

6. září 2018 – čtvrtek – 2. den

Terezka se dá kupodivu do pohybu ještě za tmy. Jelikož stále prší, je šero vlastně stále. Albergue je na samém [konci](#) Villahormesu, takže jsme okamžitě na lesní cestě a proti zesilujícímu dešti nám nepomáhá ani krásný eukalyptový les. Zdá se, že sandály, vyhrnuté kalhoty, větrovka a deštník jsou do té sloty tou nejlepší volbou. Prší, ale je teplo. V prvním baru v Nuevě si dáváme k snídani [kávu](#), dodatečně jdu poprosit ještě o mléko. Dostávám ho horké a našlehané v malé konvičce a protože jsem použila španělské slovíčko gracias, i s velice milým úsměvem. Jelikož déšť neustává, nespěcháme a když konečně vyrazíme, zalézá Terezka ještě do obchůdku, já mám za úkol najít značku s mušlí, už víme, že ve městech si musíme dávat daleko větší pozor. Značku s mušlí sice nevidím, zato značka s [broukem](#) mě zaujme natolik, že vytahuji foťák. Vnímám Terču, jak mě míjí a po chvíli focení pokračuji

v cestě. Uvědomuji si, že jdu už docela dlouho bez mé spolupuťnice, vidím ale další poutníky a navíc si hlídám šipky. Párek poutníků zůstává na silnici i když šipka odbočuje doprava a já ji tedy respektuji. V mobilu mi pískne sms. „Neztratila ses?“ „Jdu po šipkách.“ Odpovídám. Vážně jdu po [šipkách](#), ale nikde žádný jiný poutník, to mě trochu zaráží. Jdu dál a za jemného deště se doklouzávám po bahně a kravincích ke [kostelíku](#) na kopečku. Přede mnou se tyčí hory zahalené v těžkých mracích, že bych sešla na Primitivo? Telefonuji Terče, přitom se rozhlížím a najednou ji vidím a brzy i slyším, docela se o mě bála :-). Také se držela šipek, ale prostě jiných, dokonce se na mě vyptávala dalších poutníků. Přicházejí dva Poláci, hledají albergue a já jim hrdě radím, protože jsem před chvílí kolem jednoho prošla. Dnes vyšli z Llanesu a už toho deště mají plné zuby. Kostelík právě odbíjí právě poledne a my odhodlaně vyrážíme do urputného slejváku. Nejsme jediné. Myslely jsme si, že už snad ani nemůže přšet víc, teď víme, že – může. Z nebe se na nás řítí provazy vody, z kamenných cestiček jsou potůčky, je teplo, pot se z nás přímo valí, takže celkem obstojné mokro ze všech stran. Jen aby se mi nerozlepily sandálky, napadá mě.

Neuvěřitelné, jen zalezeme do hogo-fogo restaurace, dešť ustává a na chvíli je oknem vidět i duha. Voda z nás stříká na všechny strany. V tu ránu tu kmitá barman s kbelíkem a mopem a všechno to rychle stírá. Není to příjemné a myslím, že ani slušné, ale on vysvětluje, že bychom mohly uklouznout. No spíš tu mají rádi jiné hosty. Soudíme podle jeho chování i k dalšímu páru poutníků, kterým jsou dvě snad stoleté, veselé babičky s hůlkama. Nedávají tu ani razítko do credenciálu, poutnické menu taky nenabízejí, zato [krabí salát](#) za 8 euro nemá chybu. Když nás pak na další cestě žádá zbloudilá a hladová puťnice o radu, kde se najíst, je nám docela líto, že ji posíláme právě sem.

Kromě fíků a avokáda nás zaujaly květy mučenek. [Fotíme je](#) a netušíme, že až se po pár dnech přemístíme do úrodného pooceánoví, budeme si pochutnávat na jejich plodech. A zase prší, jak jinak? Terezka dští nadávky různého typu a tak ji nechávám daleko za sebou. V duchu vzpomínám na krásné povídání o deštivém putování pana Vrány a i když to nechápu, jsem na výsost spokojený a šťastný puťník. Ve vzduchu cítím kromě [krav](#) také moře a vůně nejrůznějších [rostlin](#). Krajina je téměř [rovná](#) a neuvěřitelně zelená a z nebe stále padá dešť.

Malebné městečko Ribadesella nás nakonec zachrání, v penziónu Arbidel jsme sehnaly poslední volný [pokojík](#) – naše nejdražší ubytování za celý pobyt, Terča to z padesáti vyjednala na šestačtyřicet euro. V koupelně je fén, úžasný vynález, když je všechno promáchaný. Vybaluji provázek, který natahuji napříč pokojem a raduju se, že ho nenosím zbytečně, z pokoje je v mžiku kůlnička na dříví. Docela jsem zapoměla – na poštu s žádným balíkem nemusíme, záda si prostě na těch osm až devět kilogramů rychle zvykla.

Nutno dodat, že po návratu domů Terezka zjistila, že restaurace, která je součástí penziónu

má Michelinskou hvězdu. No ještěže to zjistila až doma, to bysme totiž určitě musely vyzkoušet :-)

7. září 2018 – pátek – 3. den

Asi bych neměla zapomenout uvést, že ve Španělsku se v této roční době rozednívá skutečně až kolem osmé hodiny, zvláště když venku stále prší. Pro mě je to docela velká nevýhoda, protože mám tělo i hlavu nastavené na pátku ráno a tak se každé ráno přesvědčuji, ať ještě hezky spím, protože v té tmě se stejně nedá nic jiného dělat.

Konečně, Terča jde na své první ranní [kafíčko](#), mně stačí vločky ještě z domova se silně chlorovanou španělskou vodou. Kontroluji pokoj, milou recepční prosím o razítka do credenciálů a můžeme vyrazit. [Kostel](#) v Ribadeselle je pro nás neobvyklý tím, že ho zdobí obrovská socha Ježíše, který má rozpražené ruce.

Všude je mokro, nebe černé, ale pršet prý nemá. Procházíme městskou [pláží](#) a konečně jsme se vymotaly z města a dlouho stoupáme po úzké asfaltce. V jednom místě vidíme klášter s albergue a hudrujeme, že na internetu není a že bychom také chtěly v něčem takovém někdy přespat. Dneska přibylo kopců, občas si s těmi bágly hezky zafuníme, ale opět v tom nejsme samy. Procházíme malinkými vesničkami, chvílemi jdeme [eukalyptovými lesy](#), jejichž cesty jsou plné černého bahna a zrádně hlubokých louží. A je to tady, nádherný [výhled](#) na Atlantik pod námi zdobí několik staříčkových domečků, kamenné zídky jsou ukryvány pod bujnou [vegetací](#), chodníček je dlážděný drobnými kamínky, vidíme i několik [hórreos](#), typických [staveb](#) v severním Španělsku. Vega má prostě neuvěřitelnou atmosféru. I když zase jemně prší, zpomalujeme a užíváme si genia loci. Na pláži jdeme na posilovací kafíčko. V Beach baru obsluhuje na zdejší poměry velice netypická osůbka, mladičká barmanka mračící se na celý svět. Ptá se, jestli chceme kafe embaso, nejsme schopné zjistit, co embaso znamená, po chvíli to vzdáváme a objednáváme tedy embasokafe. Káva byla již s mlékem ve skleněných pohárcích, u ní přiložen cukr a malá čokoládová trubička. Kdo ví, co z toho je embaso? Razítka nedávají, zaplatit jsme si musely dojít samy, jinak bychom tam možná seděly dodnes :-)

Počasí se konečně začíná lepšit. Neprší a na nebi chybí černé mraky. [Oceán](#) je šedivý, plný dlouhých vln. Z baru vidíme kemp a na útesu vzdáleném asi deset kilometrů městečko La Isla, nejspíš cíl dnešního dne.

Posilněné kofeinem bujně vyrážíme dál. Úzká bahnitá cestička nás vede hodně dlouho. Posléze se od pobřeží odkloňujeme, Terežka zůstává v dále. Vylézá slunce a když to zase obě mastíme po hodně rušné silnici, pořádně se pečeme. Naštěstí opět zacházíme do lesa, nahoru a dolů, lesem i [loukami](#) a jsme zase u oceánu. Opět nám nabízí krásné [výhledy](#). Ztrácíme

šipky, podlézáme elektrické ohradníky a hezky si při tom plazení v bahně zanádváme. Odnášejí to naše bágly, které lítají vzduchem, jak je přes ně přehazujeme. Táhle vidíme naši známou partu německých poutníků, máme vyhráno, jdeme opět spořádaně s mušlemi a šipkami. Míjíme fontánku s pitnou vodou a cesta pokračuje. Nalevo od nás se tyčí krásné [hory](#), napravo šumí [oceán](#), pláží přibývá a začínají nás lákat. Jenže už máme taky pořádný hlad a tak, když konečně nacházíme restauraci přímo na pobřeží, neváháme a zkusíme další místní speciality. To jsou pro dnešek mořské plody. Pokukuji k jiným stolům a vůbec do ničeho se mi nechce, hlavně ne nic syrového a černého taky ne, panejo, jak se tím takhle můžou ládovat? [Cangrejo terciopelo](#) – sametový krab, mi připadá jako celkem dobrá volba, Terezce se zase líbí sépie. Za chvíli je u našeho stolu opravdu veselo. Kraba drtím přiloženým náradím, jediné, co jsem z něj schopná pozřít jsou dva ždibečky bílého masa ze dvou jeho nožiček, ostatní jsou bez masa. To další hnusné a rozteklé opravdu nejsem schopná vložit do pusy. Ojím tedy alespoň hořké listy hlávkového salátu na kterém měl ten chuděra ustláno. A je hotovo, tentokrát jsme nedostaly ani kousek chleba. Terča na tom není o nic lépe, má před sebou talíř plný usmažených nožiček, nabízí mi, ale je to snad ještě horší než s krabem. Prostě nemůžu. A Terča taky ne. Objednává dodatečně patátes, obyčejné pečené brambory, takže vlastně hranolky. Patátes to jistí! Protože patátes se v této zemi dávají vždy a ke všemu, je to taková malá jistota, když si člověk neví rady. Z finančních důvodů se svorně dělíme o jednu mističku. Takže dnes se rozhodně nepřejíme a alespoň mi nebude zle.

Ještě nějakou dobu jdeme podél oceánu, bojujeme s touhou vlézt do jeho vod a plácnout sebou do písku na některé ze zdejších pláží. V místě, kde vtéká do moře řeka, už málem podléháme, ale rozum velí nejdřív se ubytovat a pak se sem můžeme v klidu vrátit. Nejspíš nad námi držel ochrannou ruku sám svatý Jakub. Albergue donativo ne a ne najít a když se to konečně povede, zjišťujeme po delších útrapách, že se z něj stal útulek pro staré lidi. Prostě není kde přespát. Vracet se zpátky do La Isly nechceme, takže malá [porada](#) ve stínu na trávě a jde se dál. Zkusíme několik dalších míst, ale zbytečně. Všude je plno, manželský bulharský pár jdoucí až z Irúnu je na tom stejně.

Všechny nás nakonec zachrání až nádherná [Colunga](#). První, sice krásný, ale předražený hotel všichni rychle opouštíme, Bulhaři zůstávají hned v tom dalším, nám se ale nelíbí jeho zakouřené prostředí ani cena, máme sice trošku stažené zadky, ale zázraky se dějí, narážíme na další a ten se dokonce honosí [mušlí](#). Pokoj celkem za třicet euro v posledním patře nemá sice wifi, ale je plný slunce, má vlastní koupelnu a suché, téměř voňavé postele. Jeho dvě okna vedou do malého dvorečku a když se z jednoho vykloním, vidím tam z rohu do rohu nataženou šňůru. Na ní popojíždí další, a na jejím konci je obojek, který má na krku obrovská kočka. Ta se tam lážo plážo prochází. A pak že nemají Španělé rádi zvířata! Chechtáme se.

Je nádherný večer, Terezka s totálně spáleným obličejem se mě ptá, jak plníme plán v nachozených kilometrech? „Jo, máme splněno nad plán, ale v utrácení, určitě ne v nachozených kilometrech.“ Oznamuji. A ta se rozřehtá, no však času máme dost a pokud budeme chodit jako dnes, můžeme být v pohodě. Tak skvěle jako tuto noc už jsem na caminu, bohužel, nikdy nespala.

8. září 2018 – sobota – 4. den (Dlouhý den a hnědé jeptišky)

Budím se až v půl sedmé, no vida jak se lepším :-). Jakmile se začne rozednívat, vyhlížím z okna a venku je kupodivu nádherně modrá obloha. Nahlížím na dvoreček, jestli se velevážená paní kočka zase prochází, nevidím ji. Zato vidím pár motorkářů, muže a ženu jak se chystají na výlet. Jsou asi v mém věku a já si hned vybavuji naše motovýlety s Kámikem. Takže je jistý, že předpověď počasí je pro dnešek příznivá.

Když vyjdeme z hotelu, překvapí nás na zdejší poměry poměrně chladný vzduch, ach to je krása. Konečně žádná prádelna. Míříme k supermarketu, protože je víkend a vložky již došly a záchranné proteinové tyčinky také hodně ubyly. Jenže ouvej, zavřeno. Okamžitě se nás ujímá místní dobrá žena a už nám vysvětluje, že dnes je siesta a že můžeme navštívit panadero – pekaře na náměstí. Nejdřív si ale dáváme [ranní kávu](#), v pekařství se nejsme schopné domluvit na ničem společném, tak беру nedobrou věku za 0,8 euro. Terezku tam nechávám, ať si koupí co chce. Mají tam také víno za 3 eura a bochníky vypadající skoro jako náš chleba, to by bylo pravé poutnické menu – chléb a víno. Jenže kdo by se s tím tahal? A kdo by po tom chodil? Místní kostel je dnes otevřený a tak nahlížím. V tom krásném, modrém, letním ránu mám přímo sváteční náladu. Jen mě zaráží [socha Ježíše](#) nahoře na kostele, tento má totiž varovně zvednutý prstík, hmm.

Město se nám podaří opustit bez problémů, jdeme a krajina se mění, vypadá to, že krásné hory se pomalu vzdalují. Mění se i vegetace, víc se podobá té naší, na zahradách především jabloně, obyčejná tráva, kopřivy v příkopech. Funíme do kopců a když narazíme na vábivou [ceduli](#) slibující nápoje zdarma, vůbec se mi nechce zastavovat a vypadnout tak z rytmu. No co, času máme dost, když se nám tam nebude líbit, ihned pokračujeme dál. Opak je pravdou. Přicházíme na plácek s [bělostným kostelem](#) a z protilehlé budovy už nás vítá sympatický chlapík, podává ruku, nabízí vodu, kávu, čaj, plno jiných nápojů, sušenky i použití toalety. Valíme na to oči, Terča si objednává kávu, já v tom horku výborně chlazenou plechovku coly. Do nenápadné krabičky vhadzujeme nějaký ten dobrovolný příspěvek a odpočíváme. Mezitím se tu vystřídá parta mladých poutníků, většinou Němců. Brzy pokračují, my se ještě necháme [vyfotit](#) a pak konečně vyrážíme. Chlapík je tu od doby, kdy měl jako motorkář vážnou nehodu, srážku s nákladákem, jeho tělo je plné železa, užívá hodně léků a ví, že do Santiaga se nikdy

po vlastních nedostane. Snaží se tedy alespoň touto cestou pomáhat všem, kdo tam směřují. Slibujeme mu, že pokud tam dojdeme, určitě za něj zapálíme svíčku.

Je nádherný, slunný den, jde se moc dobře. Většinou po asfaltkách, ale provoz je minimální. Zdálky na nás mává dědula procházející se kolem stáda krav, Buen Camino, říká a když ukáže druhou ruku, no to mě podrž, má v ní tablet. Inu, pokroku neunikneš. Procházíme hustý eukalyptový les, pak jdeme zase chvíli vesničkou, kde za sebou traktůrek táhne krávu, za ní jde pes a malý hošík, připomíná to pohádku O řepě. Když jdeme podél potoka, vidíme také obyčejné břízy a chvílemi nám to připomíná naše oblíbené Potůčky. A také několikrát mjíme velkou [dálnici](#), vedoucí až do A Coruni. Ta nás provází vlastně po celé camino. Kolem poledne se dostáváme k další [občerstvovací stanici](#). Pod přístřeškem ve dvoře, který hlídá snad deset psů, je mimo dřezu s vodou také mikrovlnka a chladicí box a můžeme si zde zakoupit nejen pití, ale i různé sušenky a posedět ve stínu u velikého stolu. Skromně doplňujeme pouze chladnou vodu do lahví. V městečku Villaviciosa (což Terča překládá jako ves zlých lidí) velice ochotně zahučíme do prvního poutnického baru. Je tam plno, ale jakmile vidí naše bágly, šikovná mladá barmanka, která mluví anglicky, nám zajišťuje místo a máme se přímo královsky. V obrovské televizi právě zpívá Ed Sheeran Perfect, lidé jsou k nám tady velice milí, s úsměvem nás zdraví a chtějí si povídat, no vypadáme asi pěkně schváčeně. Vybíráme [menu](#) o třech chodech, každá jiné a pak to mezi sebou ještě různě mícháme. Tentokrát bylo jedlé vše. Obvyklou láhev červeného odmítáme, bojíme se, že v tom horku už bychom daleko nedošly. A dobře děláme. Když se vymotáváme z města, kde mimochodem právě probíhá Slavnost jablek, přicházíme konečně k albergue donativo. Je horko, máme toho už celkem dost a tak se těšíme na sprchu. Jenže, opět je plno. Parta mladičkových vychechtaných Němců si lebedí na zeleném trávníku, hrají na kytaru a mají pohodičku. Nabízí nám každé k zapůjčení takový ministan, jeden model už na trávníku vidíme a tak odmítáme.

A je to tu zase! Zase nemáme kde spát. Zase zkusíme další dvě, tři místa a zase marně. Opět nastává porada ve stínu na trávě. V jednom máme jasno, určitě se nevracíme. Že bychom přespaly přímo tady, venku? Teče tu říčka, ale kolem šesté mají přijít bouřky a dusno tomu odpovídá. Ještě není tak moc hodin, jdeme prostě dál. Třeba se stane zázrak, tvrdí mi podivně klidná Terezka.

Vlečeme se dál ve směru šipek a když nacházíme hospůdku u silnice, odbočujeme k ní. Vcházíme se smíšenými pocity, je jasné, že tady se neubytovává. Uvnitř u obrovského stolu sedí společnost užívající si pravý španělský svátek. Stůl je přeplněný jídlem a pitím. Když nás vidí, všichni zmlknou a obrací se k nám. Horkotěžko z nás leze náš problém, nejprve chápeme, že nás vrací zpátky do Villaviciosy, asi po deseti minutách si konečně začínáme rozumět. Stará paní vyndává svůj chytrý telefon, něco na něj chvíli mluví, telefon jí odpoví, ona

požádá o papír a tužku, napíše číslo a už volá. Potom se pomocí rukou, nohou, malování obrázků a kupy milých slůvek dozvídáme, že nedaleko je klášter, kde nám zamluvili dos cama – dvě postele. Předávají nám lísteček s názvem a plánkem a telefonním číslem. Potom se vyptávají, odkud jsme, Prag? Jo, někdo z nich v ní má někoho příbuzného. Z veliké ploché televize, kterou zahlídnu až teď, se začne ozývat gregoriánská hudba a v televizi vidím valící se vodopády. Ha, mám co dělat, aby mi oči zůstaly suché, vážně mi v tu chvíli nejspíš i díky té hudbě přijde, že se právě stal zázrak. Dav nás jde vyprovodit až ven, všichni nám mávají a přejí Buen Camino. Terča chce hrát naší oblíbenou slovní hru, ale odmítám. „Nech mě, musím přemýšlet.“ „A o čem?“ „No, o zázraku, přece!“ :-)

A jdeme. Prý šest kiláčků a prý hodinka cesty. Snad to stihneme, než začne pršet, na nebi už jsou mraky. S těmi batohy to určitě nebude hodinka, to je nám jasné hned.

Přicházíme na rozcestí s [kapličkou](#). Objevují v ní razítko do credenciálu, které okamžitě použijeme. A taky vidíme, že tady se cesta odkloňuje od naší Camino de la Costa na Camino Primitivo. „No, mami, to máš z toho, že o něm pořád mluvíš, tady se totiž plní vše, na co jen pomyslíš,“ upozorňuje mě Terezka. Statečně šlapeme co nejrychleji dál. Vzhůru do kopců. Výš a výš, dál a dál. Občas narazíme na turisty, mávají a zdraví nás, zrovna tak místní obyvatelé, je vidět, že s námi mají soucit a zároveň i jakýsi respekt. Ve Španělsku je hodně lidí věřících a svatojakubská cesta je poutí křesťanskou. Nahoře v kopcích míváme už [druhý klášter](#) a stále to není ten správný. Navíc nás zastihne pravá letní bouřka, navigace v mobilu totálně zklamala, značky nesouhlasí, mapa je spíš jen orientační, večer na krku, kde se stala chyba? Sice máme strach, ale je tu mimořádně krásně. Po dešti se páří z kopců i z cesty, vzduch nádherně voní, úplná idylka. Tedy až na to, že netušíme, kde dnes přespíme. Nezbyvá, než doufat a jít dál.

Konečně, tak jestli tohle bylo šest kiláčků, tak padáme. Máme skutečnou radost, pro dnešek [jsme u cíle](#). Nechávám Terezku, ať zařídí vše potřebné a nasávám [atmosféru místa](#). Musíme se jít zapsat k mladičké hnědé jeptišce. Vede nás Španělka Margita, která je už ubytovaná, vládne angličtinou a oplývá neskutečným množstvím rad, přesto má nohy totálně zdevastované puchýři. Platíme každá šest euro za noc a ještě si můžeme dát za dalších šest euro večeři, z které nám prý jistě zbyde něco i na snídani. Jednohlasně odmítáme. V [místnosti](#) s jasně žlutými, plísní zdobenými, stěnami je asi dvacet paland a právě tu má veselo skupinka Němek, jedna si prý schrupla a probudila se pokousaná nějakým neznámým hmyzem, který jí leze v posteli.

Jdu se ještě projít ven a když přijdu, jsem poslední, kdo jde do sprchy. Horká voda smývá všechen ten pot a prach z dnešního dlouhého dne. Jenže španělská vychytávka na úsporu elektrické energie funguje nejenom na toaletách, ale i tady, ve sprchách. V mžiku stojím

v totální tmě, ať se snažím sebevíc, nevidím vůbec nic, cítím jen horkou vodu. Konečně jsem nahmátla venkovní vypínač a teď už spěchám. Přesto se situace ještě několikrát opakuje. No k čertu s takovým mytím.

Tma panuje všude, takže do spacáku se soukám pomocí světýlka z mobilu. Ticho. Ale příšerné, tady se snad ani nedýchá, zavírám oči a přeji si rychle usnout. Docela mě ruší světlo z okna, co je v postranním křídle. Obracím se na bok, abych tomu unikla. V tu ránu mám totálně ucpanou přesně tu nosní díрку, na které ležím. Abych začala hrabat a hledat cokoliv v batohu je asi přílišná troufalost. Zrovna tak si chťít namazat mé zmožené nohy. Terča vypočítala, že jsme dnes ušly rozhodně víc, než pouhých třicet kiláčků, možná i pětatřicet. Začínám usínat, z vedlejší postele se ozývá podivný zvuk, když na mě dopadá vlhko, pochopím, že má sousedka kolem sebe rozprašuje dezinfekční sprej, pak se začíná škrábat a vrtět a zase si trošku stříkne. „Ráno si tu prdloušku musím prohlídnout,” říkám si už v polospánku. Vlastně jsem prvně zkusila špunty do uší, ale ať se propadnu, jestli fungovaly.

9. září 2018 – neděle – 5. den (Zatraceně špatný den)

Za úplné tmy mě budí směsice různých zvuků, otevírání a zavírání dveří, včetně světla za nimi. To nedočkaví poutníci vyráží co nejdříve, aby došli včas do dalšího albergue a tím měli jistotu, že mají kde přespat. To my s Terčou jsme jiní borci. Nutím se ke klidu, ačkoliv přidat se k ostatním by mi nedělalo problém, zase je pravda, že to davové šílení prostě nemusím. Jenže na druhou stranu, večer abatyše nařídila opustit klášter do osmi ráno, abychom to vůbec stihly. V šeru vstávám a zdálky mrknu na Terezčinu postel, Terču nevidím. Ó, že by už vstala a šla uvařit kafičko? Zatetelím se blahem. Vcházím do jídelny a je mi jasné, že kafičko od Terezky se opravdu nekoná. Místo toho ji vidím ležet na matraci, kterou si v noci do jídelny přenesla, protože „Tam se prostě nedalo spát!” Jsem ticho, co taky můžu dělat? Co nejrychleji se snažím zabalit a vypadnout. Tereza nakonec nějaké to kafe vyrobí a já se s ní dělím o kus odporné veky, zakoupené včera ve slunné Colunze. Ona se na oplátku dělí s jejím velice výborným pečivem, které zakoupila také v Colunze. Ještě dlouho se zdržujeme na [smutném nádvoří](#) kláštera, z vnitřních prostorů jsme byly vypuzeny docela nepříjemnou, starou, hnědou jeptiškou. Plánujeme následující cestu. Mobil odmítá spolupracovat, musíme si poradit jak se dá. Když jsem si večer na chvíli sedla na kamennou lavičku před klášterem, vzhlížela jsem k horám, které se mi zdály neskutečně vysoko. Ovšem, ani ve snu mě nenapadlo, že dnes budu mít tu čest je osobně navštívit. [Lezeme do kopců](#), Terča mudruje a hudruje, já vzpomínám na podobné stoupáky, které jsme šli v létě s Kámikem při přechodu Rychlebek, ty vlastně byly o něco horší.

Zbytek dne byl velice neslavný, Terča ve svých sandálcích a vyloženě nevyspalá odmítá

v cestě pokračovat, situaci vyřešíme v dalším poutnickém baru v místě opět zvaném Vega. Už to vypadá, že budu v cestě pokračovat sama a s moji spoluputnicí si dáme sraz až v Oviedu. Terča se po další kávě a šálku hutné čokolády dává konečně dokupy a ačkoliv mě nohy přímo svědí, jak moc už by chtěly pokračovat v cestě, s největším vypětím mé trpělivosti se nakonec jakýmsi způsobem dostáváme až do města Pola de Siero a následně pak do hlavního města Asturie – Ovieda.

Shodně obě odmítáme další noc v jakémkoli albergue. Ačkoliv tomu nevěříme, nacházíme ubytování hned v prvním hotelu s názvem Covadonga. Dostáváme razítko. Noc každá za 15 euro, milý, anglicky mluvící recepční, můžeme použít výtah! A pokoj má vlastní koupelnu a světe div se! Je v ní vana! Tralala. Taková maličká, se sedátkem.

Ještě než jsme se ubytovaly jsme vyhládlé zamířily na poutnickou večeři u které mi má dcera složila obrovskou poklonu a moc poděkovala, že jsme to dneska spolu nakonec zvládly. „Víš, mami, nemyslím si, že až budu v tvém věku, že budu chtít trávit dovolenou zrovna takhle. Hrozně jsi mě překvapila a vlastně překvapuješ pořád, jak to, že ty, celý život rozmazlovaná tatškou, nemáš problém spát s tolika lidmi a se všemi vycházet? A jsem moc ráda, že jsem to nakonec ušla.“ Tak to si zaslouží sklenku vína, a nejenom jednu. Protože jsme takhle pozdě neměly z čeho vybírat, dostaly jsme „páju“, Terče se tak splnilo její přání :-). Žlutou rýží, ze které na všechny strany trčí nejrůznější mořské příšery i přes náš veliký hlad skutečně nejde jíst, ne snad kvůli těm příšerám, ale rýže je plná rozdrcených ulit a skořápek. Asi jako kdyby mi Quidík uvařil polívečku s kamínky. To teda nechápu, paní u vedlejšího stolu to jí normálně. Další chod je naprostý opak. Vynikající, plněné, malé červené papričky, asi něčím z ryb a k tomu, jak jinak než oblíbené patátos? A dezert, ačkoliv vypadá nevábňě, je moc dobrý, něco s čokoládovým pudinkem.

Zítra nás čeká prohlídka Ovieda a přesun do Avilésu, že bychom tam zkusily opět albergue?

10. září 2018 – pondělí – 6. den (Vracecí den)

Balíme a valíme. Batohy si necháváme na recepci a jen s malým batůžkem s penězi a foťákem vyrážíme do [ulic Ovieda](#) – města, o kterém jsem toho tolik přečetla a tolik se na něj těšila. Původně jsme sem plánovaly výlet busem, jako malé rozptýlení našeho camina. Nejvíce toužím po náměstí s Katedrálou svatého Salvátora, která pochází z 13. století a je součástí světového dědictví UNESCO. Stojí tam totiž [socha Regentky](#), hrdinky stejnojmenné knihy Leopolda Alase-Clarína, jejíž děj se odehrává na konci 19. století a ve které je zachycená atmosféra této perly Asturie. Ale nečetla jsem ji, musím to napravit.

Na tomto náměstí je také oficiální začátek Camina Primitiva, prý nejkrásnější a i nejstarší pouti do Santiaga de Compostely, dlouhá je přibližně 350 km a z Ovieda se na ní poprvé vydal

asturijský král Alfons II. již roku 798. Astuřané jsou mimochodem velice hrdí lidé a to právě proto, že jediná Asturie nebyla nikdy pod nadvládou Arabů.

Město zdobí hlavně sochy, údajně je jich sto, nám se podařilo vidět černou tlustou sochu Mateřství, uprostřed pěší zóny jsme viděly nepřehlédnutelný, taky černý, zadek – Culis Monumentalibus a [bronzový Woody](#) Allen je úžasný. Oviedo si prý velice oblíbil, natočil zde část filmu Vicky, Cristina, Barcelona, no jasný, že jsme ho taky neviděly. A Woody tu taky dostal v roce 2002 cenu Asturijský Princ a jeho krásná socha vznikla o rok později.

Prolezly jsme místní [tržnici](#), naprosto jsem to všechno nestíhala, Terča se vyžívala ve čtení všech možných menu, zatáhla mě do krásné kavárny, no zkrátka a prostě, kdybych byla sama, ani by mě nenapadlo zkoumat a prohlížet to, co zajímalo jí. Takže jsme si obě rozšířily své obzory. Zároveň jsem byla ale docela hodně překvapená množstvím žebráků a jen jsem vytáhla foťák, rojili se kolem nás a to docela drze a neodbytně, takže nezbylo, než foťák urychleně schovat. Navíc mě Terča neustále varovala, ať si hlídám pořádně batoh. Stačí okamžik a batoh je prázdný nebo fuč. Představa, co bych tu asi tak dělala bez dokladů a jediného eura nebyla moc příjemná. Další, co mě překvapilo, že když jsem chtěla k zaplacení kávy a nějakého pečiva k snídani za nás obě použít stoeurovku, nevzali mi ji a musela jsem s ní až do banky.

Protože jsme za poslední dva dny našlapaly dobrých šestašedesát kilometrů, celkem snadno jsme se ukonejšily myšlenkou, že k částečné přepravě do Avilésu použijeme autobus. Navádí nás k tomu i nepříjemné šlapání po docela rušných silnicích a sálající slunce, před kterým tu není úniku.

Jen jsme se vyhrnuly z busu, vidíme bar a už jsme uvnitř. Terezka po těch pár dnech pochopila, že nemá cenu zdejší barmany provokovat angličtinou, na tu jsou tu vážně dost alergičtí, a tak vládne mezi námi a obsluhou velice příjemná atmosféra. Již poněkolkáté vidíme nalévání sidru, ale tady to opravdu nemá chybu. Sidra – sider je a teď cituji z internetu: “Mírně alkoholické jablečné víno, šumivé, když se správně nalévá. Nalévající musí láhev držet vysoko a musí se strefit do sklenky, kterou je nutné držet co nejnižší. Víno se musí o okraj sklenice přímo rozbít, aby napěnilo a dostalo tak správné vlastnosti.” Mými slovy, něco jako u nás burčák :-) jenže ten je sladký. Září je dobou sidru, to jsme poznaly už dřív, v Oviedu jsme byly ve vážném pokušení láhev koupit, ale kdo by to nosil? Tady se stáváme svědky přímo delikátního nalévání sidru, už chápeme, proč tu mají všude po podlaze nasypané piliny, při tak odborném nalévání se na nějakou tu kapku přece nehledí a piliny jsou elegantní způsob, jak zabránit uklouznutí po mokré podlaze.

Tento oběd se nám tentokrát protáhl na více než hodinu, posilněné celou láhví červeného se vesele vydáváme na další pouť. Je opravdu horko, opět nás zastavují místní a radí, kam

a kudy máme jít, stejně jim moc nerozumíme, ale jako vždy slušně přikyvujeme. Po nějakém tom stoupání ulicemi města Terezka chvíli posedí na vyřazeném [kancelářském křesle](#) které je hned vedle kontejneru a už jdeme hezounkým lesem. Z větví visí ostružinové liány, jsou krásně nasvícené, všude samá ještěrka. Obě na chvíli sundáváme bágly, protože si musíme odskočit, vypily jsme kromě vína také hodně vody. Jdeme dál spolu s hbitými ještěrkami. Jenže, asi po kilometru, možná i dýl, zjišťuji, že nemám svůj potní šáteček, určitě mi upadl při sundávání batohu. Bez něj nechci pokračovat, nutně ho potřebuji k utírání potu a také si s ním podkládám rameno, které už začalo být pořádně odřené od nakládání těžkého batohu. A tak se vracím, hezky do kopce a jsem překvapena, jak je to daleko. Jelikož Terča pokračovala beze mě, jdeme odděleně až do dalšího města, tím je Piedrablanca. Těsně před městem se šipka opět ztrácí a protože jdu už kus po rušné silnici, ráda zahnu co nejrychleji na chodník a hledám šipku i moji spoluputnici. Šipka ani mušle nikde, ale [Terezka](#) se vyhřívá spokojeně na lavičce. Procházíme městečko, máme snahu koupit nějaké pečivo, ale vzdáváme to. Konečně máme šipku, vyvádí nás za město, ale navigace nám ukazuje něco jiného. Jen začneme rozumovat nad mobilem, už se nás ujímají dvě laskavé Španělky a vedou nás z města, po chvíli nás předávají jako štafetu jinému Španělovi, ten nás opět vede dál, před strmým kopcem se od nás odloučí. Cestou se s námi dělí o ořechy a omlouvá se, že jich nemá víc.

A tak na sklonku dne stoupáme přímo kolmo ven za město. Nahoře je krásně, najednou jsme zase v [přírodě](#), vidíme na oceán, je tu pár domků, spíš zemědělských usedlostí, u jedné sedí dědula, kterého se ptáme na San Martin, klášter, kde máme dnes v plánu přenocovat. Nejdříve nás posílá nalevo, potom napravo, chápeme, že San Martinů je tu asi více. Držíme se tedy jeho poslední rady, ale už se nám to přestává líbit. Navíc, po nějaké době vidíme auto, jeho řidič zastavuje a mluví na nás. Nejdřív mu nerozumíme, ale jak už to tady tak bývá, nakonec se dovtípíme, jdeme špatně, další ubytování je až po více než dvaceti kilometrech. Když se ujistil, že *compreder* – rozumíme, jede zase odkud přijel.

Porada na kraji lesa mezi kapradím je nezbytná. Baterie v mobilu je od té dnešní dřiny vybitá, naštěstí mám záložní. V okamžiku, kdy ji nasadím, začne fungovat i GPS a hned jsme v obraze. Tentokrát je nabrání zpátečního směru opravdu nutností, ledaže bychom přespaly tady v kapradinách? Máme slabé alumatky, pršet nemá, ale jsme téměř bez vody, to je větší problém. Hm, zkusíme se vrátit, podle GPS je to 3,9 km. Snad se nám podaří vyhnout alespoň těm příšerným kopcům, okamžitě se nám totiž vybavil klášter, na který jsme přes údolí koukaly a ani v duchu nás nenapadlo, že to je cíl dnešního dne. Cestou potkáváme dalšího domorodce sedícího na traktůrku, vyptáváme se, jak se dostat ke klášteru a zdali je to opravdu ten tam na tom protilehlém kopci. Vesele nám odpovídá: „Si, uno kilómetro.” Oho, musíme jít, bohužel, opravdu podle navigace, žádná zkratka se nekoná, lezeme dolů a pak funíme kolmo

nahoru a opravdu je to snad čtyři kiláky. Mají tady ti Španělé rozdílné představy o zdejších vzdálenostech. Však už jsme to nejednou zažily :-)

Slunce akorát zapadá, když celé upoceně a schváceně otvíráme dveře albergue. Rázem jsme v úplně [jiném světě](#). Celým prostorem prostupuje hlasitá hudba – Enya a Enigma, jak se sem hodí! Mladší správce nás vítá a s naprostou samozřejmostí podává ruku. Ihned nás vede do komůrky, kde musíme nechat své boty. Potom v kanceláři opět vyplňujeme ty stejné papíry jako v minulém klášteře. Při vyplňování mé profese “contáble” tentokrát nejsou žádné problémy, u jeptišek toto slovo neznaly, ačkoliv nám to ukázal slovník. Na zdi visí ohromná mapa celého světa a z ní vykukují barevné hlavičky špendlíků z míst, odkud poutníci přicházejí. Když udáváme naši zem, okamžitě se stává ještě příjemnějším, jeho úplně první ubytovaný poutník před osmi lety byla totiž jistá Veronika (příjmení jsem zapoměla já, ne on) z Prahy. Vždy, když přijdou Češi, okamžitě si na ni vzpomene, protože to prý nejde zapomenout. Vede nás do druhého patra do pokoje, kde je zatím obsazená pouze spodní část jedné palandy z dvanácti. Sousední pokoj je naplněný celý, my zůstáváme pouze tři. Pokoj vypadá velice dobře, žádné pachy, plíseň, [kvítkované polštáře](#) navozují domácí atmosféru. Moje Terezka je totálně vyčerpaná a velice dojatá, za zvuku téměř nebesky působící hudby, se jí do očí hrnou slzy a slyším jak říká, že na téhle cestě se opravdu dějí zázraky a děkuje, že jsme se na ní vydaly. Myslím, že jsme se dokonce společně objaly :-o

Je to opravdu zvláštní, těžko to vysvětlit, jsem také moc ráda a cítím se neskutečně šťastná, ačkoliv to vypadá, že zažíváme pouze útrapy. K jedné právě patří například můj první pořádný a zároveň i poslední puchýř lívancovitého tvaru. Po sprše provádím okamžitou operaci, do lívance několikrát píchnu jehlou, funguje to jako spojené nádoby, mazká tekutina líně vytéká, rychlá dezinfekce, zamáznou sudokrémem, přehodím si polštář tak, aby mě nerušilo světlo ze dveří a dobrou. Terezka má lívanečků podstatně víc, ale operaci odmítá, prý se to poddá.

11. září 2018 – úterý – 7. den (Vaření kávy bez vody a mezinárodní pochod)

Vůně kávy, to je první, co mě udeří do nosu. Honem dolů. Do kuchyně jdeme už obě. Káva samozřejmě došla, ale máme možnost uvařit další, protože toto albergue celé funguje z dobrovolných příspěvků. Dáš, co si můžeš dovolit a tím pádem je za co doplňovat i základní potraviny. My tu vkládáme do plechové krabičky každá 10 euro. Máme k dispozici: cibuli, brambory, olej, mléko, bednu tvrdého pečiva (co bych dala za skývu našeho chleba), bednu odporých muffin, bednu sušenek, cukr, kávu a čaj. Do mocca konvičky napouštím vodu, Terča sype kafe u už [čekáme](#) na lahodný mok. No to bude dobrůtka, sbíhají se mi sliny. Terče vyzvání telefon, mluví do něj rychlou řečtinou. Pobaveně sleduju nehezkou, mladou Němku, která společně se svým partnerem snídá krásný, určitě ještě z domova dovezený, chléb

a která je totálně zmatená, protože před chvílí tu slyšela češtinu. Chvíli přemýšlí a pak jí to nedá a začne se vyptávat. Terezka, ačkoliv německy velice dobře umí, mluví s Němkou pouze anglicky. Němka je ze severního Německa, od Roztok, proto tak rychle poznala češtinu, řečtina jí ale totálně zmátla. Tyhle česko-řecké situace jsme zažívaly vícekrát a já se u toho vždy velice dobře bavím.

Objevuje se krásný pár – mladičký Španěl Antonio a jeho partnerka z Anglie a těší se s námi na kávu. Do toho přichází francouzští starouškové, kteří už dnes za sebou mají cestu z Avilésu. Oba opálení, paní štíhloucká, elegantní kratičký účes z šedivých vlasů, vkusně nalíčená, sportovní minisukně s praktickými kapsami, pán vypadá také upraveně, přitom oba působí tak přirozeně a normálně. Přátelsky vyzvídají, jestli by zde mohli dostat kávu. No to ta malá nádobka určitě nemůže stačit, přemýšlím a všichni se díváme, že se voda ještě nevaří. Čekáme dál. Francouzi nám vysvětlují, že už jsou na cestě přes tři měsíce, vyšli někde z okolí Paříže – tedy klobouk dolů. Už nechtějí čekat, poděkují a odchází bez kávy a my konečně zjišťujeme, že vaříme kávu bez vody. Bráním se, protože vodu jsem určitě napustila, což mi Terča potvrzuje. Takže nakonec se přeci jen káva koná a dokonce s mlékem a je prostě vynikající.

Ovšem, vynikající káva si vybírá svoji daň, vycházíme úplně poslední, myslím, že už je kolem desáté. Mě picne. Hloupé je, že my dvě už proklatě dobře víme, co nás nadcházející čtyři kiláčky čeká, ale po dobré kávě nám to jde rychle a snadno. Dokonce tak snadno, že brzy [doháníme Antonia](#) s partnerkou, ti se k nám připojují a dnes prý plánují ujít třicet kilometrů, ačkoliv jdou první den. Terezka je zrazuje, já mlčím, myslím si, že mládí a jejich zamilovanost jim umožní vše.

Netrvá dlouho, potkáváme další poutníky, prý nocovali ve stejném albergue jako my. A pak další a už je nás celá tlupa a na dalším rozcestí a sporném místě se k nám přidává [samotář](#) se spuštěnou navigací a hůlkami v ruce. Vyklube se z něj ten nejzkušenější ze všech. V tomto složení jdeme společně dobrých deset kilometrů. Já jsem se dostala do čela, za mnou Terča a zkušený ruský Švýcar, pak Antonio s partnerkou a ještě asi dalších šest lidí. Koukám, jak Terča válí anglicky, občas některým slovům rozumím, ale když pak dodatečně kontroluji, jestli jsem z nich poskládala správný příběh, musím přiznat, že bohužel téměř nikdy.

Ruskošvýcarský poutník je již poněkoliáté ženatý, nyní žije se svou ženou v Ženevě, ale prý cítí, že bude potřebovat změnu. Do Santiaga jde už několik let, nikdy ale nedošel a tak věří, že letos se mu to snad konečně povede. Stěžuje si, že toto camino vede hodně po silnicích, také, že kostely, kde bychom měli dostávat razítka jsou nejspíš úmyslně zavřeny a nutí tím poutníky chodit do barů a tím vlastně podporujeme španělskou ekonomiku. Tak s tím opravdu souhlasíme všichni, co již nějaký ten den jdeme. Zrovna tak snad každý z nás viděl film Cesta

a mnohé ten film k pouti inspiroval. A také každý z nás četl knihu Poutník – Mágův deník od slavného Paula Coelho, ten totiž svatojakubskou cestu proslavil. Díky jeho knize, v které popisuje francouzskou cestu, je právě ona tou nejfrekventovanější. Jsou tu i takoví, kteří ji šli. A náš nejzkušenější nám pak vypráví příběh, jak letěl s Coelhem v letadle, ale nepoznal ho, zaujalo ho, že k tomu člověku všichni chodili už na letišti a chtěli od něj podpisy. Jenže jemu se rozsvítilo až doma, až doma si uvědomil, s kým že měl tu čest letět ve stejném letadle a pak se na sebe zlobil.

Těch deset kiláčků převážně lesem nám všem uteklo jako nic, také jsme dohonili francouzské staroušky, pán se divil, kdeže máme to taxi, které nás přivezlo. Při povídání s tímto staříčkým Francouzem jsem si uvědomila, že my, kteří neumíme celkem ani kváknout jinou řečí, se mezi sebou daleko líp dorozumíme než když jeden už řeč umí. A je to vlastně celkem logické.

„Mami, ty jsi skvělá, jak jdeš, za námi už všichni odpadávají“, slyším pochvalná slova mé dcery. U hlavní silnice se loučíme s milým Rusošvýcarem, tvrdí, že teď už půjde jen po silnici, že je to kratší a rychlejší. A o to nám tedy opravdu nejde. My toužíme po nějakém alespoň malinkatém občerstvení, stačilo by mléčné kafe tentokrát s cukrem. Jenže zdejší bar je ještě zavřený, další se nám hledat nechce. Poprvé tedy vstupuji do maličkého krámků, hledám ovesné vločky, nebo alespoň nějaké proteinové tyčinky, bohužel nenacházím, беру si tedy velkou láhev coly za 1,50 eura a k tomu krabičku záhadných sušenek za stejnou cenu. Sláva, sušenky jsou přinejmenším z nějakého zrní. Sedíme před krámkem a skutečně si [pochutnáváme](#). Dnes máme ubytování zajištěné, takže jsme v naprosté pohodě a zbývající cesta uběhne ve velice [dobré náladě](#). Na místě jsme skutečně brzy, ubytování v hostelu v El Pitu, patřícímu pod Cudillero, je také rychlé. Po uložení bot v přidělených skříňkách máme nádherný pokoj včetně moderní sprchy, toalety a dvou parádních umyvadel s velikým zrcadlem přímo v pokoji pro čtyři, jedno místo už je obsazené. Tento poutník je mladý Španěl, pocházející z Nového Zélandu. Nyní bydlí s rodiči v Santanderu a každý rok ho to chytne, zabalí bágl a vyráží do Santiaga de Compostely. Denně prý nachodí bez problémů mezi třiceti až padesáti kilometry, ale uvědomuje si, že když jde moc rychle, cestu si vlastně vůbec neužívá a dává si tedy předsevzetí, že své tempo zpomalí. Taky říká, že do Santiaga zatím ještě nedošel, když ho to přestane bavit, skončí a další rok pokračuje z místa, kde poslední pouť ukončil. Takovýmto způsobem se tu chodí celkem běžně.

Sprchujeme se, vyperu co se dá, protože dnešní letní den mi vše [snadno usuší](#). Uvědomuji si, že mě příšerně [bolí nohy](#), zalézám stejně jako Terča a další spolubydlící do postele v přesvědčení, že si dám dvacet. Uf, konečně jsem se uvelebila, ale právě se rozezní mobil, takže se zase štrachám z postele a honem ven a když se mi podaří do postele zalézt podruhé, burcuje mě již svěží Terča a vyrážíme dolů do přístavu prohlédnout si městečko a maják, také

by to chtělo něco sníst. Jdeme docela velký kus a hodně klesáme, jak také jinak, když jdeme k moři? Procházíme poměrně škaredou částí, smutné, vysoké domy vypadají zpustle a opuštěně, až dole v [přístavu](#) je na co se dívat. Je docela pozdě, když se konečně odhodláváme k jídlu. [Přístav](#) se nachází mimo vyznačenou cestu naší pouti, nemůžeme tu tudíž využít žádnou z výhod credenciálu. Po dlouhém zkoumání zkouším další specialitu zdejšího kraje, chorízo. Takže dostávám talíř patátes se dvěma volskými oky a přes to vše je mrsknutá po délce rozříznutá, opečená, řádně tučná klobása, původně pouze sušená. Ochutnám jen kousek, jelikož s místní, tuky přesycenou kuchyní, mám už své zkušenosti. Jsem přesvědčená, že za studena by to chutnalo daleko lépe. K pití si dáváme tentokrát sider, Terča zkouší jeho odborné nalití do sklenek. První chuť nás pořádně překvapí, ale asi jde o zvyk, když jsme láhev dopíjely, docela nám to i chutnalo.

Zpáteční cesta do kopce zbaví, kupodivu, mé nohy veškeré bolesti. A to už vydrží po celé naše camino. Nejspíš pochopily, že stejně nemají šanci a musí si to prostě odšlapat. Blížíme se k našemu pokoji, [okno](#) v něm je dokořán a my slyšíme opravdu hlučný hovor. To se dostavil náš poslední spolubydlící. Velice hlučný a taky neustále kouřící, postarší Španěl, takový samorost. V tu chvíli ani on, oni my netušíme, jak často se ještě během další cesty budeme potkávat. Ale žádné vybavování, rychle spát, zítra chceme dát třicet kilometrů.

V noci mě budí pořádná šlupka, mezi spánek a oko mi narazil Terezčín mobil, rozlétl se na tři kusy, jak zjišťuji pohmatem, ale jsem tak rozespalá, že na to kašlu. Jak snadno může obyčejný poutník přijít na caminu k úrazu :-)

12. září 2018 – středa – 8. den (Čekací den a nohy trpitelky)

[Terča](#) plní slib a skutečně po osmé ráno sedíme zabalené a snažíme se snídat. Chlorovanou vodu, zbytky coly a včera zakoupené sušenky. Je smutné počasí, padá drobná mlha, ale opět je teplo.

Zatím se jde podél hlavní silnice, nic moc cesta. Terča opět zůstává daleko za mnou a tak to jde vlastně celý dnešní den. Konečně se [od silnice](#) odkláníme, vidíme Atlantik, opět nahoru a dolů, nahoru a dolů, ale tentokrát už eukalyptovým lesem a krásnými [vesničkami](#). Fotím a mívám mě [poutník](#), který vypadá, že jde sám, ale přesto si povídá a to se svoji navigací. I v budoucnu se my dva potkáváme velice často, nikdy nezklame, navigace je jeho nerozlučná přítelkyně. Na jednu stranu ho docela chápu. V cizí zemi jde sám a nemá s kým pořádně promluvit, pokud tedy není takový jazykoborec, jako někteří tady. Připomnělo mi to Holanďana, kterého jsme také jeden čas hodně potkávaly. Anglicky uměl asi tak jako já a pokud jsem to dobře pochopila, byl na cestě už víc než měsíc a pořád sám. Evidentně si chtěl popovídat, ale nakonec to vzdal. Vůbec se často opětovně setkáváme s nejrůznějšími poutníky. Na některé

společně vzpomínáme, například na mladý německý pár. V našich očích byli na tuto cestu hodně špatně vybavení. On kožené, vysoké, černé, těžké boty, černé rifle, košile i bunda s kloboukem také černé a ona nabalená v teplém oblečení, v riflích a zase, těžké šněrovací boty a navíc opravdu obrovské bágly.

Jiné boty by tentokrát potřebovala moje spoluputnice. Její jediné sandály jsou vhodné pro chůzi leda tak po asfaltkách, po kamenných a navíc strmě klesajících kluzkých cestičkách je to leckdy opravdu leda tak na rozbití úst. Navíc jsou takovéto boty přímo továrnou na výrobu puchýřů a prasklin. Terča je toho jasným důkazem. To, co se jí povedlo vyrobit na jejích chodidlech vzbuzuje opravdovou hrůzu, ale také veliký obdiv, že těch dnešních dvacet kilometrů (o plánovaných třiceti jsme si mohly nechat zdát), vůbec dolezla. Tento den byl nejvíce náročný psychicky, uvědomila jsem si tu nejdůležitější věc na tomto putování a to – jít ve dvou. Jít ve dvou tak, aby byla cesta stejně dobrá a příjemná pro oba, ne jen pro jednoho.

Tento den jsme se přemísťovaly asi tak, že jsem něco ušla, otočím se a vyhlížím dceru. Zpočátku jsem čekala třeba jen pár minut, později se čekací časy výrazně prodlužovaly. Nakonec už mě sama Terča prosila ať nečekám, že se sejdeme až v penziónu, viděla, jak trpím, protože jsem nemohla při každé zastávce sundávat a opětovně nasazovat těžký batoh. Přibližně po [prvních deseti kilometrech](#) a poradě u kávy jsme se rozhodly dojít do Santa Mariny. Zamluvily jsme si tam telefonicky nocleh, včetně večeře a snídaně za pouhých 17 euro. Po asfaltu to Terče ještě jakž takž šlape, ale bohužel, zbývajících deset kilometrů se šlo převážně po příkrých, uzounkých [lesních pěšinkách](#) plných kamení a bláta. Ouvej, auvej. Terinka leze jako šnek a její maminka na ní neustále čeká.

Sice je to spíš k pláči, ale když se při mém čekání už téměř těsně před cílem ke mně přidává i skupinka Francouzů, kteří mi půjčují hůlky, abych snadno přebrodila jeden z potoků, a mé dítě v podobě silně kulhající postavy opírající se o klacek, se snad po půl hodině konečně objeví, strašně se rozchechtám. Možná i úlevou, Francouzi Terezku poplácávají, dávají palec nahoru, je hrdinka. A Terinka? Stydí se a skuhrá: „Tohle je skutečný očištec, trpím jak pravý křesťanský poutník!“ Ten soucit a sounáležitost všech těch lidí kolem je ale nesmírně povzbuzující i dojemný. Po posledním přebrození dalšího potůčku ještě jedno opravdu delikatesní stoupání lesem a konečně jsme zase na asfaltce a už vidíme [první domky](#) Santa Mariny.

Stojíme [u penziónu Prada](#), který mi připomíná pardubické krematorium. To bude asi tím dnešním náročným dnem. V penzionu nás vítá milá paní, připomíná nám Hurvínkovu Máničku, dělá tu více věcí najednou, mimo recepční i pokojskou, kuchařku a kdo ví, co ještě. Vede nás do postranní části barevně okachlíkované stavby a tam dostáváme [pokoj pro dva](#) na samém

konci chodby. V jejím čele je koupelna s toaletou, společná pro dva pokoje.

Dnes je celý den pod mrakem, vzduch je těžký a vlhký, v této zemědělské vísce bližoučko moře navíc silně páchnoucí po kravincích. Otevíráme okno, hned nám sem strká hlavu květ růžové růže, za ní je hustý plot s chlupatými kiwi, vzduch ale páchne ještě víc. Jako kdyby přímo pod oknem stál fekální vůz. Unaveně si sedám na širokánskou postel s nádherným přehozem. Vzápětí vyskočím, přehoz je totálně mokrý, že by ho sem Mánička dala ještě nedosušený? Začínám s průzkumem lůžkovin. Španělé mají totiž naprosto jiný styl stlaní, ale to prý je na jihu Evropy zcela běžné, jak mě poučila má dcera již před několika dny.

Takže, nejprve jakýsi ozdobný přehoz, jehož funkce je vždy pouze estetická. Když ho pracně složím a odložím někam pryč, objeví se většinou deka, tentokrát je to kousavá deka, pod ní je vždy prostěradlo nebo nějaká příjemná látka a na nich teprve leží polštář. Tyto dvě lůžkoviny jsou vždy na konci a bocích založené pod matrací, takže vzniká jakási kapsa, do které si můžete zalézt. Matrace je vždy chráněna dalším prostěradlem. Pokaždé deku i s prostěradlem pracně vytahuji, protože mým nohám se v té veliké kapse nelíbí, je taková studená a neútluná. Po prozkoumání této postele usuzuji, že pod mokrým přehozem, který je nejspíš pouze hodně navlhlý, a pod kousavou dekou je moc příjemné prostěradlo s moc hezkým vzorkem, necítím žádnou zatuchlinu a to je vlastně to nejdůležitější a také nebudu muset ráno balit spacák, což je příjemné zjištění.

Vzduch je tak vlhký, že i krásná podlaha téměř klouže. Po sprše se Terča pouští do údržby svých nohou. Nabízím jí moji drahou náplast, odmítá. Sudokrém ale zkouší a po zbytek pobytu už se bez něj neobejde, stal se její zázračnou masťou. Vymýšlíme, jak chodidla ovázat, aby tak netrpěla, ale nic moc vymyslet nejde když má k dispozici pouze jedny sandály. Pokud se nohy do rána nezregenerují, bude muset do našeho dalšího cíle prostě dorazit autobusem a já půjdu pěšky. Vyrážíme do baru, který je mimo budovu penziónu, na večeři. Podává se přesně v devatenáct hodin. Jelikož místnímu menu moc nerozumíme, dáváme patátes a kuřecí řízek, čili opět smažené se smaženým, ještě před tím si z obrovské mísy několikrát přidáváme výbornou krémovou polévku, hádáme, že hlavní ingrediencí budou asi fazole. Dezert je buď jogurt nebo domácí pudink, [patláme to dohromady](#). Jídlo i prostředí tu je takové poctivě farmářské, obsluha milá. K tomu samozřejmě láhev vody a láhev červeného, které nám po tak psychicky náročném dni dělá opravdu moc dobře. Všichni se tu připravují na zítřek, údajně nás čeká nejnáročnější úsek z celého Camina del Norte. Wifi tu není, nemůžeme nic moc zjišťovat a tak to víc nerozebíráme.

13. září 2018 – čtvrtek – 9. den (Tolik krásy najednou)

Noc byla příšerná. Ještě nikdy jsme nazažily tak vytrvalý a silný pach, chvílemi nám

připadalo, že se válíme přímo v kupě čerstvé mrvy. Okno jsme ale nechaly otevřené, protože vlhko v zavřené místnosti bylo ještě horší. O co víc nám vzduch nevyhovoval, o to víc se líbil absolutně neuvěřitelnému množství komárů. V tu ránu je mi jasné, proč tu mají jinak bílé zdi tolik teček. Ubránit se náletům tohoto obtížného hmyzu bylo zcela nemožné. Jedinou užitečnou pomůckou tu byly zátky do uší, protože ty nám alespoň pomohly neslyšet to zběsilé bzučení. Ráno se ani nedivím, že jsem díky neuvěřitelně měkké a proleželé posteli totálně rozlámaná, nejvíc cítím záda. Zato Terezčiny nohy se vzpamatovaly přímo báječně a tak v našem putování pokračujeme opět převážně společně. Zatím moc neplánujeme, čekáme, co provedou čerstvě zregenerované nohy. A zažíváme snad nejkrásnější část našeho putování.

Jako téměř každý den je opět celé dopoledne zamlžené, spíše smutné, dnes se ale začne [mlha zvedat](#) v okamžiku, kdy jsme na divoké [pláži Atlantiku](#). Uvědomujeme si, že ne každá pláž nabízí příležitost ke koupání. Shazujeme [batohy](#) a alespoň na malý okamžik se posadíme. Je tu [poutník](#), který nám nabízí, že [nás vyfotí](#). I když mu ukazuji, co kde má zmáčknout, mé nastavení ve foťáku mi celkem slušně v mžiku rozhází. Nevadí, však si poradím. Také ho na oplátku fotíme. [Je tu nádherně](#) a [divoká krása](#) přírody trvá ještě dalších deset kilometrů. Takhle si představuji [přírodu ostrova](#), na kterém žil Robinson Crusoe.

Pak přicházíme do městečka Caneiro. Je poledne, dáme si jídlo a pak uvidíme, co dál. Příležitostí k ubytování je tu hodně, minimálně dvě albergue. U albergue donativo spatřujeme našeho Španěla z předešlé noci. S ním nakonec i obědváme ve stejném baru. Když dostáváme jídelní lístek, nemůžeme se opět rozhodnout. Názvy zcela jiných jídel, než na jaká jsme byly doposud zvyklé si pro jistotu dáváme do překladače v mobilu. Jelikož slovník má pravdu jen zřídkakdy (nejspíš díky asturijskému jazyku) bez obav přecházím Terezčino varování, že si objednávám [vepřové dršťky](#). Hm, ale skutečně je dostávám a jelikož se v nich ani neponimrám, barman se naštve. Ani nechci vědět, jaká slova použil, když odnášel nedotknutou misku. Také se mu nelíbí, když si na podivnou šlichtu z čočky přendáváme buličí oka, která leží na předkrmu a to na obyčejné vařené rýži. Opět nás zasytily nezbytné „patátes“. A jelikož se považujeme za zkušené poutnice, [láhvinka červeného](#) v nás mizí bez obav. Víme jistě, že dalších šestnáct kiláček nebude problém, protože po vínu chodíme jako nic.

Pokračujeme tedy. Cesta už není zdaleka tak hezká, opět vedou převážně asfaltky, i když výhledy na Atlantik máme stále. Jenže teď převládají louky a pole, občas i les. Veliký kus jdeme společně se starším irským poutníkem s hůlkami. Už moc dobře víme, že hůlkaři mají mnohem rychlejší tempo a tak musíme skoro popobíhat, abychom mu stačily. Zase jeden borec, co chodí i prý víc než padesát denně. To mě teda nebere. Klíďo píďo zpomaluji a nechávám je před sebou. Opět je velké teplo, ještěrek je tu všude asi jako u nás much, místy

ještě víc. Lezou i po kolmých stěnách a jsou takovým barometrem, protože jakmile vylezou, je jasné, že slunce na obloze vydrží až do večera. Když chodíme po silnicích, často narážíme na cyklopoutníky, na koni jsme nezažily ani jednoho. Myslíme si, že cyklisté přichází o pravou krásu zdejší přírody, jejich cesty vedou téměř vždy po silnicích a mají i tu nevýhodu, že v alberguích mají zásadně přednost chodci.

Cesta je ještě hodně dlouhá, poměrně náročná, časté klesání a stoupání, potom dlouho po frekventované silnici. Konečně přicházíme na jakési předměstí Lluarky. Už tam přeci musíme být. Doplňujeme vodu z fontánky a libujeme si, jak je výborná, výjimečně málo chlorovaná. Chvilí si sedáme, což nedělám vůbec ráda, večer se blíží. Povídáme si a nemůžeme se dočkat cíle. Máme zamluvený pokoj v hotýlku v Lluarce, na kterou se obě moc těšíme. Konečně vcházíme do města, minuly jsme již dvě albergue, také několik hotýlků, ale ten náš stále nikde. Přitom leží přímo na naší mušlemi značené cestě. Stále [jsme ale vysoko](#), hotel má být níž, není daleko od moře a také musíme přes řeku. Z výšky už vidíme moře, ale co dál? Snažíme se využít navigace v mobilu, jenže už u nás stojí ochotná babča, ó né, místní lidé jsou tak strašlivě laskaví a ochotní, až si kolikrát přejeme, ať nás raději ignorují. Ale nestane se tak. Čilá a moderní babička už drží moji holčičku za loket a někam ji táhne. Já jdu za nimi a v duchu se královsky bavím. Ta vzpurná a tvrdohlavá děvenka moje, která si na sebe nedá sáhnout, drží jak ovce. Belhá se a mile babičce přikyvuje. Přestávám se bránit a i když také sotva lezu, řehám se, až mi tečou slyzy. Přicházíme ke strmým schodům, je jich opravdu hodně a tam babča mé dítě konečně pouští. Ještěže tu je to zábradlí a můžeme se přidržovat, už toho máme opravdu dost. Zvedám hlavu a vidím, jak nás shora sleduje nejen babča, ale ještě další dva chlapíci, cosi pokřikují a vesele nám mávají. Mávání jim vracím, Terča už ani nemluví, natož aby mávala, jdeme dál, sláva, vidíme potřebný most, ke kterému již brzy [sestoupíme](#). Blízko za mostem spatřuji snad první klasický kříž za celou naší dosavadní cestu a ještě kousek a jsme před hotelem, vlastně [penzionem Oria](#).

Je zamčený. Terča shazuje batoh a je vzteky bez sebe. Je už docela pozdě, třeba nám místo nedrží. Zvoníme, potom voláme z mobilu. Přichází jakýsi dědula, ale ze sousedních dveří. Patří k hotelu? V tu chvíli někdo zvedá telefon na druhém konci. Ačkoli děda tvrdí, že: „nemáme“, hlas v telefonu nás nabádá, ať počkáme. Objevuje se mladší španělská recepční, podle hlasu ta, u které jsme pokoj rezervovaly. Je opravdu hustá, docela škodolibě se baví nad našimi zdevastovanými těly, vyptává se, odkud jdeme, uznale pokývá hlavou a konečně se dá do práce. Já se zatím vydávám hledat náš pokoj. Výtah tu nemají, schody jsou v této starobylé budově pěkně poctivě vysoké. Vyškrábu se do prvního patra, prošmejším celou boční chodbu a zjišťuji, že musím dál. Lépe řečeno, výš. O patro výš zjišťuji to stejné a teprve o další patro výš nacházím náš pokojík. Za 15 euro za osobu, jsou tu matrace pro

přistýlku, koupelna je společná pro celé patro, hned naproti našemu pokoji. Máme i elegantní [balkónek](#), uf, má podlahu jen ze slabých dřevěných prken, v té šílené výšce to není příjemný pocit. Vidím z něj do nižší protější pekárny nebo cukrárny, hezky tu voní. [Městečko](#) je překrásné, má úžasnou atmosféru, opravdu to nejhezčí, co jsme navštívily a i teď, když to píšu, na něj ráda vzpomínám, chtěla bych se sem ještě někdy vrátit. Terezka to cítí stejně.

V koupelně si umíněně z posledních sil vydrbu vanu, protože to by byl parádní relax! Táhnou s sebou i pytlíček se sprchovým gelem z minulého ubytování, to bude krása. Jenže, když chci vanu konečně napustit, zjistím, že tu není to nejdůležitější, a to je zátka, neboli špunt. No do prčic. Když se dopajdám konečně do pokoje, padám do postele se slovy: „No mám já tohle za potřebí? Jsem to ale kráva.“ A vidím vytřeštěný Terezčín obličej. Ještě dodám: „Ale šťastná!“ A už slyším příšerný chechtání. „Teda mami, ty mě neustále překvapuješ.“ Protože bolest zad od rána neustoupila, беру ibalgin a rychle se propadám do světa snů. Terča ještě něco vypravuje, ale snad ráno, dobrou.

14. září 2018 – pátek – 10. den

Penzión opouštíme, šmarjá, až kolem poledne. Hned před hotelem je bar, tentokrát s wifi a protože musíme naplánovat další cestu, zůstáváme. Objednávám [kávu s mlékem](#) a ovocný páj. Terča mě zprvu láká, ať ještě v tomto nádherném městě zůstaneme, můžeme zajít třeba na pláž, ale já statečně odolávám, nějakou pláž ještě v budoucnu určitě stihneme.

Pochutnáváme si na kávě a vychutnáváme krásný den. Protože přímo touto ulicí vede cesta značená mušlí, vidíme co chvíli nějakého poutníka. U vedlejšího stolečku sedí dědula, který kouří jeden doutník za druhým. I když mě Terča dala kdysi poučení, že v cizí zemi nikdy nemám spoléhat na to, že mi nikdo nerozumí, sama si tentokrát spouští pusku na špacír. „Taky by mohl dědek hulit někde jinde.“ „Ale Teri, on je tu doma, my jsme tu jen na návštěvě,“ zklidňuji ji. A dědula se na nás příjemně zubí a domlouváme se, že jsme poutníci směřující do Santiaga de Compostely a on obejde všechny stoly, posbírání z nich sušenky od kávy a s velkou radostí nás jimi obdarovává. Povídá, že tam také byl, že je tam obrovské náměstí se spoustou lidí a že máme dávat pozor na zloděje. Jelikož už je poledne a ještě se chceme tím krásným městem trošku projít, plánujeme na dnešek pouhých třináct kilometrů.

[Cesta](#) je tentokrát klidná, jdeme vlastně téměř pořád po asfaltu, [krajina](#) se mírně vlní, [přibývá polí](#), převážně s kukuřicí. Opět potkáváme [dálnici](#). V nějaké vesnici mi Terča hlásí, že vidí šedého hada, jestli ho chci vidět taky. Leží na zídce a děkuji, vidět ho nechci. Za příjemného povídání dorážíme k [hotýlku El Piner](#), který je tím nejluxusnějším, co jsme doposud zažily. Opět 15 euro za osobu včetně snídaně, protože my, poutníci, máme nárok na slevu. Jinak se tu platí za osobu 25 euro. Po sprše [posedíme na balkónku](#) s krásným

[výhledem na Atlantik](#), z této strany je krajina úplně plochá. Když konečně dorazíme do baru, mají zavřeno. Jdeme do dalšího, ale tam se začíná vařit až po deváté hodině. To je za dlouho. Kupujeme si tedy jakési obložené pečivo a schroupeme to venku na lavičce. Chlorovaná voda opět musí stačit. Když se konečně uvelebíme v posteli, cítíme obě příšernou zatuchlinu. Nejsme ale schopné identifikovat přesně místo, kde se ta neviditelná hrůza rodí. No, doufejme, že to bude lepší, než vůně kravinců.

15. září 2015 – sobota – 11. den

Den začínáme neuvěřitelně bohatou snídaní, to jsme tu ještě opravdu nikdy nezažily. Dostáváme kávu, opravdový pomerančový džus, talířek se sladkým pečivem, dále pak veku a kostičku másla a marmeládu, dokonce i plátek šunky a sýr. Nakonec si můžeme vybrat jeden kus ovoce z velké mísy.

Den je krásný, přesně jako minulou sobotu, [nebe modré](#), mírný vánek, hezky se nám šlape. Opět jdeme chvíli se skupinku dalších poutníků. Chvíli společně, chvíli samy. Už se mezi sebou docela poznáváme. V duchu přemítám, že tahle pouť je taková hra dospělých na šipkovanou. Pokud jsem si představovala cestu plnou zastávek u různých křížů, tak jsem se hodně spletla. Zatím jsem si vědoma pouze jediného, když nepočítám kostely, a to staříčkého kříže v Lluarce. Když opíšu pomyslnou kružnici kolem jeho středu, získám mandalu. Ta vyzařuje dokonalost, rovnováhu a spravedlnost, zklidní mysl a dodá energii. Počítám, že až se začneme blížit víc k Santiagu, kříže se určitě objeví. Tahle severní cesta je proti té francouzské, o které je toho všude tolik napsáno, poněkud odlišnější, mnohokrát jsme si již potvrdily, internet tvrdí – praxe rozhoduje.

Chlapi jdou dále po silnici, my s Terezkou odbočujeme podle šipek lesíkem, polem a [pastvinami](#). Musíme se smát, když vidíme otevřený kravín ve kterém mají všechny krávy přivázané ocasy směrem nahoru, takže se vlastně neušpiní. Nojo, ale jak odhánějí mouchy? Je to týráním zvířat? Nebo jim to pomáhá? :-)

Pokračujeme kolem velkého [hřbitova – cementeria](#), ten název se nám děsně líbí a pak už klesáme do dalšího města, na které se těšíme, do Navie. Terezka potřebuje lékárnu, nohy se zlepšily, ale vyhráno není. Dnes šlape v mých sandálcích a moc si je vychvaluje. Já zacházím do [capilla santa Rocha](#). Městečko je tentokrát úplně jiné, s Lluarkou nemá nic společného.

V centru si na chvíli sundáváme bágly, sedáme na lavičku a hned tu máme žebráka. Jdu sehnat colu. Terča zatím volá do albergue, aby zamluvila místo. V A Caridá, kam máme dnes namířeno, jsou albergue hned dvě, ale ten donativo raději ani nezkoušíme. Vybíráme ten dražší, za 12 euro, ale podle fotek přímo úžasného, moderního, hezky zařízeného. Místo nám podrží, ale pouze do patnácté hodiny. Je kolem jedné a před námi deset kilometrů. Okamžitě

znervozníme, stihneme to? Je ta cesta náročná? Takže idylka končí, žádná prohlídka města se nekoná a rychle [jdeme dál](#). Říkáme si, že tím, že si zamlouváme místa telefonicky, skončilo období našich zázraků. No všechno má své pro i proti.

Cesta nic moc, [žádné lesy](#), občas procházíme [vesničky](#), jinak se jde hodně podél dálnice. Ale, zažíváme velice neobvyklou věc a to, odpolední ohňostroj. Nejdříve jsou slyšet od oceánu pořádné salvy, když se zadíváme tím směrem, opravdu vidíme světla na modré obloze. Trvá to docela dlouho, když pak přicházíme do vesnice, probíhá tam bujná oslava, nevíme čeho, jsou tu kolotoče, vyhrává hudba.

Jsme v A Caridě a to celkem snadno a rychle. Jdeme nejprve kolem albergue donativo, vypadá ošuměle a chudě, u stolu před ním právě jí konzervu, no světe div, opět náš známý Španěl. Vesele si máváme a jde se dál. [Albergue La Xana](#) je skutečně moc hezké. Sotva se ubytujeme, spěcháme na jídlo, protože za chvíli zavírají. Bar je tu pouze jeden a menu je za 15 euro, to je tedy opravdu hodně. Když ušetříme za ubytování, dáme to za jídlo, tak to prostě chodí. Už jsme pořádně vychytralé, objednávat vše možné, v rámci menu, samozřejmě a pak to všelijak mezi sebou kombinujeme a ochutnáváme. Naletěla jsem a dala si opět nějakou asturijskou specialitu, z které se vyklubal řízek z hovězího masa, plněný sýrem, šunkou a usmažený v klasickém trojobalu a k tomu – no patátos přece. Uf, tady asi nic jiného neznají. Ale [předkrmové saláty](#) byly báječné. Pudinkový krém jako moučník taky. A láhev červeného. Máme vlastně důvod k oslavě, dneska jsme přesně v polovině, v polovině nachozených kilometrů, v polovině dnů určených na chůzi i razítka v credenciálu zabírají přesně jeho polovinu a přesně za měsíc má Tereзка svátek. A zítra konečně dorazíme na hranice s Galicií. Na ten okamžik se nesmírně těším. Plánujeme, že teď už to bude utíkat daleko rychleji a že až budeme v Santiagu, dáme si na oslavu chobotnici, to je zase specialita Galicie. Na zdraví, ať se daří, Buen Camino!

[Procházíme](#) se ještě městečkem, posedíme ve stínu nádherných platanů, slunce je v tuto denní dobu velice příjemné. Je prostě další krásný den.

V albergue začínají potíže. Nesmíme použít své spacáky, erární příšerně páchnou a je tu každému jasné, že o nějaké hygieně v tomto případě nemůže být vůbec řeč. Spodní patro palandy umístěné [v hezounkém rohu](#) zatuchlinu nemá kam vypouštět, je to zatím největší hnus, co jsem zažila. Kam se hrabou plesnivé, hnědé jeptišky, dokonce i kravince by vadily míň. Na fotkách uj a uvnitř fuj! Na chvíli si lehám narovnat záda, ale silně proleželá, měkká matrace mi naopak záda totálně oddělá. Nemůžu se skoro hnout, z postele se hrabu jako válečný invalida. Do toho přichází Tereзка a hlásí, že by se potřebovala domů vrátit o něco dříve, než máme v plánu. Musí se totiž pokud možno co nejdříve vrátit na Kypr. A tak během okamžiku je všechno jinak, kupodivu se ani nějak dlouho nerozmýšlíme a je nám jasné,

že s naším caminem pro letošek končíme.

Ta naše zvláštní shoda a klid, s jakým to bereme a jak se dále domlouváme, nejde vůbec vysvětlit, obě cítíme, že to tak prostě má být. Pokud bychom pobyt ukončily až za týden, což by asi stačilo, určitě nestihneme dojít až do cíle. Teď nám chybí přibližně 211 km, to je dobré číslo na to, abychom se do Španělska mohly zase vrátit a měly se na co těšit. Vždyť přece ani Paulo Coelho napoprvé do Santiaga nedošel, i když on měl samozřejmě jiný důvod. Teď tak trochu chápeme všechny ty poutníky, kteří se sem vrací i několik let. Terča během noci přebukuje letenky včetně autobusových jízdenek, nejvýhodnější termín je 18. září, úterý večer. Zítra můžeme dojít do Ribadea na hranice s Galicií, ale potom už nestihneme Santiago, tam se ale určitě chceme podívat a ještě na konec světa, co kdyby nám to přeci jen příští rok nevyšlo? Takže ještě vyhledáváme spoj z A Caridy do Santiaga de Compostely. Tedy, žádná sláva. Jsme v parádní díře, jediná možnost, jak se odsud dostat a za rok se sem opět vrátit, protože chceme navázat ve stejném místě, jsou vlaky.

Byla to opravdu moc dlouhá a náročná noc. Obě jsme ze všeho maximálně rozrušené, šeptáme si a když jednomu spáči prvně uniká hlasitý prd a španělská poutnice, která s námi sdílí společný roh dělá: „Pssst!“ musíme se chechtat skoro nahlas, prdů je postupně daleko víc. Do toho je slyšet i poměrně hlasité chrápání a občas zavrže postel a ona neustále syčí: „Pssst!“ Když jsem se naposledy podívala na mobil, byl už další den, 3 hodiny a 30 minut.

16. září – neděle 2018 (Vlakem kolem pobřeží)

Ráno se mi záda nezdají ani lepší, ani horší, ale nasadit na ně osm až devět kilogramů mi dělá docela starost. Terezka si dělá výčitky, že jsme si měly nechat občas batohy vozit taxíky, jak to tady dělá hodně lidí, ale já si to moc nemyslím. Daleko víc mi ubližují měkké postele a hlavně nekonečné postávání s naloženým batohem při čekání. Kolikrát jsme se špičkovaly: „Teri, kdybych na tebe nemusela pořád čekat, byla bych už o deset, o dvacet, o padesát kilometrů dál!“ „Ale mami, to si jen myslíš, ty se svou orientační (ne)schopností bys leda tak o padesát kiláků víc bloudila!“

Včera jsme si objednaly snídani za 4 eura, ale je to opět bída, jeden opečený plátek bílé veky s kávou a máslem a marmeládou, které nejsou vlastně na co namazat. Cestou na nádraží objevujeme plot obalený [plody mučenek](#). Vzpomínáme, jak jsme je fotily nedávno rozkvetlé. Rveme oranžovou úrodu a když sloupneme slupku, docela si pochutnáváme. Snad je to jedlé, napadá nás, když už jich v sobě pár máme.

Jsme [v prvním vlaku](#). Jen do něj zahučíme, přichází průvodčí, vede nás do vagónu. Vyptává se, odkud jsme a já cítím, že mi v něčem uvízla noha. Když kouknu na zem, vidím nablíkanou obrovskou kupu něčeho červeného. Všichni se rozchechtáme a postupujeme dál. Naštěstí to

nesmrdí. Hudruju, že po celou dobu mám boty jako nové, i když chodíme bahnem a loužemi a na poslední chvíli si je takhle označím. Z úst průvodčího najednou zazní perfektní němčina, Terča valí oči. Prevítí asturijští, mluví prý daleko raději německy než anglicky.

Asi po třech zastávkách musíme neplánovaně přestoupit do dalšího vlaku, kvůli nějaké poruše a v něm jsme přibližně tři hodiny. Po celou dobu sledujeme pobřeží Atlantiku. Téměř rovné, travnaté pláně, hodně blízko u vody, takhle jsme si představovaly naši celou cestu. Ale vlastně jsme takhle nikdy nešly. Inu, to si to příště užijeme, víme, do čeho jdeme. Projíždíme Ribadeo, místo, kde končí Asturie a začíná Galicie. Dále Foz a další města těsně kopírující pobřeží Atlantiku až do Ferrolu. Tam máme necelé dvě hodiny čas. Jdeme sehnat něco do hladových žaludků, ale je to problém. Kavárniček a hospůdek je tu plno, ale nikde v neděli v poledne nevaří, obchody mají zavřeno. [Město](#) se mi vůbec nelíbí, vysoké domy jsou přísně seřazeny v [nekonečných ulicích](#), je moc hranaté a všude je hodně odpadků. Počasí je ale nádherné, mírně fouká a slunce je příjemné. Konečně jsme vklouzly do hospůdky, kde podávají jídlo. Žádný velký výběr, objednáváme malé, zelené, [upečené papričky](#) s olivovým olejem a posypané hrubou, mořskou solí. Barman nám nejdřív zdarma podává každé misku s krabím salátem a jejich vekochlebem. Práce ho evidentně baví, neustále si prozpěvuje a o všechny se perfektně stará. Necháváme tu celkem 5 euro.

Na nádraží si dávám [kávu](#), Terča nanuka a v automatu kupujeme další jízdenky, tentokrát do hlavního města Galicie, A Coruni. Příroda i města vypadají z vlaku dobře. V A Coruně je nádraží lépe vybavené a tak, když se za pomocí jízdenek dostáváme z hlídané zóny, můžeme si koupit alespoň něco málo k jídlu a nabrat vodu. Terezka si jde zatelefonovat a já zatím objednáвам dvě obložené bagety. Prstem ukazuji, které přesně. A opět, dvěma prsty, palcem a ukazováčkem ukazuji počet, dvě. Ale prodavačka naprosto nechápe a já zase nechápu ji, že nevidí mé dva prsty. Španělsky dvě jsou dos, ale jsem tak překvapená, že říct dos mě prostě nenapadá. Ponaučení? Nikdy neukazovat palec a ukazováček, vždy jakékoliv jiné dva prsty mimo palec. A to prý všude, nejenom v Galicii.

Opět krmíme automat a ten na nás plive další, tentokrát již poslední jízdenky. [Jízdenky](#) do Santiaga de Compostely. Vlak má hezké stolečky na kterých si rozprostíráme naše slavné bagety. Ó, je v nich mimo jiné také kozí sýr. Uf, hlad je hlad, přesto sním sotva půlku, kozí sýr mi vážně nejede. Zbytek balím zpátky do alobalu, třeba mi ještě přijde vhod, kdoví, co nás ještě dneska čeká. Ráno jsme si stihly přes booking zarezervovat v Santiagu ubytování za příznivou cenu, takže to nejdůležitější máme dnes v pohodě.

Venku už se začínají dloužit stíny, když jsme konečně u cíle. Nejdřív se ve mně perou různé pocity. Takhle jsem si to přeci nepředstavovala, měla jsem sem přijít hezky po svých, utahaná, zničená, ale pyšná a šťastná. Ale na druhou stranu, o co mi jde? Kdybych šla portugalskou

nebo anglickou cestu nebo jen posledních předepsaných sto kilometrů, tak už tu přece dávno jsem. Rozumuji tak, zatímco čekám příšerně dlouho na Terezku. Ta je na veřejných toaletách snad celou věčnost. Pozoruji rušné nádraží. Je tu živo, radost, mládí a krása. Poutníků minimální množství, zato mladých lidí je tu opravdu hodně. Vybavuji si, že jsem četla, že v tomto městě je univerzita, která je nejstarší a největší v Galicii. Dodatečně jsem zjistila, že byla založena už v roce 1495 a až do roku 1990 byla jedinou univerzitou v Galicii. Samotné nádraží je prostorné, světlé a čisté, vnikají sem sluneční paprsky, líbí se mi.

A je tu Terča, v mobilu otvíráme mapu a vyrážíme. Protože ubytování je až na druhém konci tohoto nemalého města, omrkáme alespoň v rychlosti svatojakubskou katedrálu. Díky navigaci ji nacházíme celkem rychle na náměstí Praza do Obrodoiro. Město je nádherné, když jdeme jeho starou částí, slyšíme hudbu, hlavně dudy a cítíme vůně všelijakých vonných tyčinek, což se nám zdá velice neobvyklé a rozhodně moc příjemné.

Slunce se rychle chystá za obzor a já se konečně zklidňuji. Při přesunech ve větších městech si vždy musím hlídat, abychom se jedna druhé neztratily, dále se neustále ujišťovat, že batoh na zádech mi nikdo neotevřel a nevykradl, hlídat mobil, foťák. Ráda bych se alespoň na okamžik zastavila a jen tak koukala. Terezka mě ale popohání, v rohu náměstí je vidět rudá koule právě [zapadajícího slunce](#), davu lidí se to snaží fotit. Uf, my samozřejmě také. Asi máme neobvykle hezké počasí. Začíná se stmívat, potřebujeme telefonovat kvůli ubytování. Jdeme na místo, odkud je krásný [pohled na celou katedrálu](#), v [jejích oknech](#) září červánky. Ani nás nenapadne, že bychom chtěly navštívit vnitřní prostory této obrovské a úctyhodné stavby. Obě víme, že teď ještě není ta pravá doba, náš čas má teprve přijít. Alespoň na malou chvíli se zahledím k těm zářícím oknům sluncem [zezlátlé katedrály](#). Alespoň na okamžik zapřemýšlím, co bych asi tak chtěla svatému Jakubovi říct? Jenže, prostě není čas. Terezka se konečně snaží dovolat kvůli ubytování, ale telefon nikdo nezvedá, což není vůbec dobré. Nestihla jsem si ani sundat batoh a už sprintujeme dál. Terča se u katedrály vyloženě dobila její energií a já jí sotva stíhám. Nezastavujeme ani u přechodů, i když na semaforech svítí červená, to tady ale nedělá téměř nikdo. Myslím, že bychom se měly někde připojit k internetu a zjistit, jestli nedošlo k nějakým změnám týkajících se našeho ubytování. Ale jdeme, spíš poklusáváme stále dál, už prý musíme být brzy tam. Sprintujeme takhle už skoro hodinu, ubytování stále v nedohlednu. Konečně usedáme na lavičku. Tentokrát celá upocená vztekla sundávám batoh já a vracím své dceři přesně to, co jsem s ní nedávno zažila. Jednoduše říkám: „Končím, dál už nejdu.“ Jenže to nevydržím ani minutu, vím, že tohle není řešení. Telefonujeme. Na volání z Terezčinyho mobilu žádná reakce. Zkoušíme tedy volat z mého a máme tu reakci okamžitě. Muž na druhém konci je neochotný, na angličtinu nereaguje, chce znát číslo občanky, nakonec tvrdí, že žádné ubytování nemá. Během minuty se s ním

Terča dokáže tak děsně pohádat, že jsme zase tam, kde jsme byly. Marně opakujeme další volání. Zlobím se, ale raději zatnu zuby, stejně by to nikam nevedlo. Osobně ale vidím ten nejhorší scénář, noc strávíme někde v parku na lavičce. Sice neprší, ale alumatky jsme nechaly už dávno v nějakém albergue potřebnějším. Nebo najdeme hotel, kde bude noc minimálně za čtyři tisíce? No, v jedenáct večer nejspíš těžko. Takže teď už jdeme celkem normálním tempem zase zpátky a obě myslíme na zázrak. A ten skutečně přichází. Po nějaké době přicházíme [k baru Leis](#), osobně by mě ani nenapadlo jít se ptát na ubytování právě sem, ale následuji Terču. Za barem stojí dvě babči a na náš dotaz přikyvují kladně. Ta starší nás vede přes celý bar až dozadu, k oddělené chodbě po schodech nahoru a už nám ukazuje úzký pokojík. Ten je čistounký, žádné plísně ani zatuchliny. Postele široké, voňavé, mezi nimi stojí toaletní stolek se zrcadlem a naproti veliká skříň. Nemůžeme uvěřit vlastním očím. Zamlouváme si ještě další noc a platíme ihned na místě. Celkem každá 30 euro za dvě noci. Babča bleskurychle prachy vrazí do kapsy a já si uvědomuji, že nemáme žádný doklad, takže jsme tu na černo, což mi nevadí, spíš se bojím, aby nás ráno nevyhodila. Z chodby vedou ještě jedny dveře do dalšího pokoje, v něm bydlí muž, často kašle a hodně kouří, dokonce tak, že v noci jde kouř oknem do našeho pokoje. Koupelna je opět společná na chodbě, ale má vanu a to i se špuntem. A Terče zvoní telefon, kvůli ubytování, na druhém konci se kdosi omlouvá, došlo k omylu, moc je to mrzí, peníze z účtu nestrhnou a nabízí ubytování náhradní, naštěstí už není potřeba.

Konečně se došuchrávám do postele, jsem totálně hotová, já už snad ani nemám sílu sundat z postele ten ozdobný přehoz a pak ještě musím vytahat zpod matrace deku a prostěradlo, abych zrušila tak pracně vyrobenou kapsu pro nohy. A tady to mají vyrobený sakra poctivě. Ležím. Aha, mám hlad, vzpomínám, že mám někde v batohu zbytek kozí bagety. Podaří se mi ji nahmátnout volnou rukou a žasnu, že umím jíst skoro vleže, no né? Už je půlnoc. Zítra musíme vytisknout někde letenky a dostat se na konec světa a projít si trochu víc město. A budeme spát dvě noci ve stejné posteli, krása.

17. září 2018 – pondělí

Je ráno, když odhrnu závěs, vidím nádherně modré nebe. Burcuju Terezku, nesmíme ztratit ani minutku. Ta má ještě hlubokou půlnoc, dávám jí čas a jdu zatím sehnat připojení na wifi a něco k snídani. Obojí získávám dole v baru u druhé moc ochotné babči. Výbornou, silnou kávu s velikánským croasánem si náležitě vychutnávám, babča mi k tomu za odměnu přihodí ještě další kus smaženého pečiva. Zjišťuji, že wifi funguje pouze v přízemí, nahoře v pokoji nemáme šanci. Jediné, co se mi povede je, že si stáhnou jak jízdenku na zítřejší autobus do Porta, tak letenku z Porta do Wroclawi. Ještě zjišťujeme, že autobus do Finistery jede po

dvanácté hodině z místního autobusáku. Signál je hodně slabý, na víc už nemám nervy. Opouštíme pokoj, kde ve velkém batohu nechávám téměř všechny peníze, беру jen pár euro na dnešní den, nechci se pořád bát, že mě někdo okrade.

Dopolední město vypadá jinak. Je světlé a svěží, voňavé, panuje tu čilý ruch, zároveň jakási pohoda a klid, je krásné. Všude jsou [poutníci](#), někteří [znaveně přicházejí](#), jiní jen tak odpočívají, u katedrály jsou dlouhé fronty, naprosto se v tom nevyznáme a ani se o to nepokoušíme. Opět si potvrzujeme, že svatojakubská cesta, která byla v roce 1993 zapsána na seznam světového dědictví UNESCO, je obrovským přínosem pro španělskou ekonomiku. Je to tu [přeplněné obchody](#), které jsou narvané vším možným, ale vše má společného jmenovatele, camino. Mušle, hole, boty, klobouky, pohledy, knihy, textil, porcelán, nejrůznější vkusné i nevkusné předměty, prostě camino na každém kousku tohoto města. Tentokrát podléháme i my a společně si kupujeme stejná trička. Jsou bílá s modrou mušlí. To snad ještě do batohu narveme.

Musím se pochválit, jak úžasně jsem se zdokonalila v jeho balení. Zpočátku to vypadalo, že už nikdy nenacpu zpátky to, co jsem z něj každý večer vybalila. Měly jsme pocit, že naše věci zvětšují svůj objem díky vlhku, které bylo naším věrným průvodcem v celé Asturii. Zbavily jsme se proto každá své alumatky a já se naučila každý jednotlivý kousek balit do ruliček, hned to šlo lépe a navíc mé strojení už není tak nevzhledně pomačkané. Mám ale pocit, že v našich báglech nepřibyla pouze vlhkost, jistojistě k ní přibyl i její věrný kámoš a to jistý pach zatuchliny. Aby toho utrácení v poslední den našeho pobytu ve Španělsku nebylo málo, lezeme ještě do krámku s ovocem a tam za malý hrozen vína nechávám 2,8 euro. Myslím, že je to hodně předražené, ale je to vlastně moje největší útrata za dobrůtku, když pomínu občasnou colu a jedny snídací sušenky. U fontánky si ovoce oplachuji a později v autobuse do Finistery si na něm a Terezčiných broskvích parádně pochutnáme.

Santiago má autobusové nádraží docela blízko našeho ubytování. Po delší době jsme konečně pochopily systém zakupování jízdenek, vystojíme frontu a když už jsme na řadě a předběhne nás jakási žena, Terezka si to nechce dát líbit a máme tu parádní scénu. Ta holka se umí hádat snad ve všech jazycích. Když k nám přistupuje mladá žebračka, je najednou jako beránek a dívce dává jedno euro. Vysvětluje mi, že kdysi při cestování jí právě jednou euro chybělo, aby si mohla koupit jízdenku a než by šla tenkrát žebrať, jela raději stopem. Takže dívku chápe a ráda jí přispěla a je pravda, že i žebračí dívka projevila velikou vděčnost. Když tady je těch žebráků tolik!

Autobusy tu samozřejmě odjíždí také z podzemí. Jejich odjezdová místa nemají žádnou logiku, takže pokoušet se zjistit, odkud nám zítra ráno odjíždí autobus do Porta skutečně nemá cenu. Cesta busem na konec světa trvá asi dvě hodiny, zastavujeme pouze jednou. První

polovina cesty je slunná, nádherné počasí a my se těšíme, že si konečně sedneme na pláž a že se jistojistě konečně vykoupeme v Atlantiku. Pak přichází jemná mlha, ta houstne a to tak, že když vystupujeme jen v kraťasích a tričku, cítíme jemný déšť a teplo nám tady rozhodně není. Takže z okýnka jsme mohly sledovat leda tak poutníky, trmácející se poctivě až sem. Ze Santiaga je to 98 kilometrů a krajina je tu hodně členitá, určitě na čtyři až pět dní pochodu. Docela je lituji, když vidím ty těžké bágly, mnoho z nich se viditelně belhá z posledních sil. Terča jim naopak závidí.

Jestli jsme si myslely, že vystoupíme z autobusu, který byl plný poutníků s obrovskými batohy, a že budeme během několika málo minut na konci světa u patníku s nulou a u majáku, tak jsme se opětovně sekly. [Šlapeme](#) hezky svižně do kopce a určitě nám to zabere víc než pár minut. A to v šílené mlze, z nebe padá jemný déšť. Oceán je slyšet, ale nevidíme vůbec nic. A když už [jsme konečně na místě](#), přepadá Terču příšerný hlad a je naprosto šílená, nechápe, proč fotím, když není vlastně kvůli mlze fotit co. Tentokrát neustupuji, fotím klidně dál, ona zatím zjišťuje, kde se tu dá najíst. Takže naše poslední španělské jídlo je v baru na konci světa a to, jak jinak, smažené se smaženým, kuřecí řízek s hranolkami. Je pravda, že řízečky jsou napíchané na dvou špejlích jako ražniči a ty jsou zapíchnuté do kupy hranolek [v dřevěné krabičce](#) vyložené ubrouskem s motivem novinové stránky. K tomu nám vyhrávají dudy, pravá galicijská klasika a hlavně, jsme v suchu. Sice jsem Terču celou cestu sem přesvědčovala, že tentokrát nebudeme nikam spěchat a zpátky pojedeme autobusem až v sedm večer, ale když vidím tu slotu venku, nechám se ukecat a místo dvou poklidných hodin strávených tady, v tom mnou tolik vytouženém místě, opět spěcháme na bus, který jede přibližně za třicet minut. Nasazuji co nejrychlejší tempo, ale mám pocit, že nemáme šanci. Přecházím tedy do klusu a Terča za mnou. Na mobilu už vidíme čas odjezdu, přesto to nevzdáváme, zázraky se přece dějí, třeba bude mít autobus malé zpoždění. No když tady začíná, těžko. Přesto se snažím tempo ještě zrychlit. Malinko bloudíme a najednou jsme na zastávce a vidíme konec autobusu a dobíhající postavu a tak už dobíháme tři a jsme úspěšní. Neuvěřitelné!

Zpáteční cesta trvá tentokrát celé tři dlouhé hodiny, autobus často zastavuje a já jsem z toho všeho zmatená, to bylo ono? To byl ten, v mých představách tolikrát navštívený, konec světa? Jak autobus stoupá, mlha začíná řídnout a já překvapeně sleduji nádhernou krajinu kolem. Zvláště kamenité hory na levé a krásný oceán na pravé straně. V Santiagu jsme kolem osmé večer, Terezka jde ještě do krámků a pak už jdeme co nejrychleji do baru s naším ubytováním. Na nebi se objevují dešťové mráčky. Ještě jsme si chtěly zařídit tisk letenek, tak snad zítra v Portu, doufáme.

Když dorazíme do pokoje, jsme v šoku. Pokoj je celý naklizený a opět vzorně ustlaný, takže

zase sundávat a skládat ozdobný těžký přehoz a zase musím zrušit ty vyrobené poctivé kapsy na nohy, ó né :-). Ještě než vyrazím do koupelny si naposledy vzorně balím batoh. Protože ho tentokrát musím propašovat na palubu letadla jako příruční zavazadlo, haha, vyndávám z něj zavírací špendlíky, dokonce i jehlu na propichování puchýřů, všechny zbytky krémů, téměř nepoužitý opalovací krém, šampon i zubní pastu, provázek i s kolíčky a kartáček na nohy. Likviduji také různé igeliťáky, které byly hodně důležité v prvních dnech. Nádhernou rybičku od Kámika si ještě ponechávám v kapse kalhot, zrovna tak jako nezbytné kapky do očí, které jsem tu ale nekápala ani jednou. Abych si domů přivezla přesně polovinu peněz (na příští camino), mohu zítra utratit něco přes 30 euro. To není vůbec špatný.

18. září 2018 – úterý

Ráno mě budí kručení v břiše. Hm, vydávám se k batohu a ve tmě hrabu v té nejspodnější kapse, kde by měly být ještě úplně poslední dvě proteinové tyčinky. Železnou zásobu na horší časy už snad mohu zlikvidovat. No, spíš vyjídám drobky, opět zapíjím chlorovanou vodou. Terezka si včera jídlo koupila, o moji dobrotu nemá zájem.

Autobus do Porta má odjezd v 8.50, na jízdence radí, ať jsme na místě o dvacet minut dříve. V 8.15 tedy vycházíme. Je deštivé, pravé [podzimní mlhavé ráno](#), opět teplé. V suchém podzemí panuje parádní chaos, autobusy odtud míří do nejrůznějších míst celého Španělska, jsme z toho docela překvapení. Náš [zelený FlixBus](#) se objevuje se zpožděním. Vystupuje sympatická mladá Španělka, je velice šikovná, hned si vše organizuje, už stojíme v řadě a za chvíli přikládám svůj mobil na její čtecí zařízení, píp a já si oddychnu, byla jsem napjatá jak špagát, jak to bude fungovat bez papírové jízdenky, pohoda. Můžu odložit batoh do zavazadlového prostoru a nastoupit si. Terča jde za mnou, každá si sedáme k okýnku, není plno. Řidička nás pak všechny přepočítá, přivítá a poděkuje, že s ní jedeme. Zelený autobus se dá konečně do pohybu. Z reproduktorů se line příjemná hudba, všichni do jednoho jsme tu poutníci, o tom není pochyb. Obdivuju, jak se autobus proplétá v malých městech úzkými uličkami, potom máme půl hodinky pauzu a tak všichni vyrážíme na kávu a něco k jídlu. Nechce se nám čekat fronta, tak bereme jednu kávu z automatu a příšerný sendvičový hnus, co chutná asi jako mokrá polystyrén. Ovšem pořád lepší, než káva, ta spíš připomínala ohřátý dezinfekční roztok. Kelímek s ní nechávám na lavičce, všude je plno žebráků, třeba si někdo pochutná. Řidička nás upozorňuje, kdy jsme ve Vigu, v dalším velkém městě a kdy přejíždíme hranice do Portugalska. Krajina je tady jiná, daleko míň zelená, spíše hnědá, možná i proto, že dlouho jedeme kolem holých, hnědých hor. Pod nimi se rozprostírají rozlehlé vinice. Odsud se dopravovalo a nejspíš stále dopravuje víno po řece Douře, která pramení ve Španělsku a v Portugalsku ústí do Atlantiku. Údajně je dlouhá 925 km, v Portu přes ní vede šest mostů.

Terezka se těší na železný [most Ponte de Dom Luis](#). Má mít dvě patra, to vrchní je asi šedesát metrů nad vodní hladinou a v dnešní době slouží pouze chodcům a metru a byl postaven v roce 1886 podle návrhu Gustava Eiffela.

Kolem poledne opět vykoukne slunce. V Portu jsme asi v jednu hodinu místního času, letadlo letí až po deváté večer. Musíme si tu hlídat časový posun. Původně jsme si myslely, že na autobusáku odložíme batohy do úschovny a vyrazíme jen tak na lehkou. Ale bus nás vyplivl na jakémisi předměstí, v takové nehezky černé díře, tak z ní mažeme rychle pryč. Tentokrát se musíme obejít bez navigace, mapu Portugalska jsem už nestihla do mobilu nahrát. Porto se mi zdá nebezpečně veliké, je moc šedivé, neosobní, takové suché. Jedinou zelení, kterou vidím, je krátká řada mladých javorů, jejich útlé kmeny jakoby rostly přímo z betonu, splývají s okolní šedí, zato jejich koruny svítí už podzimní červení.

Najednou si uvědomuji, že už se blíží podzim, že naše dva týdny definitivně končí, vracíme se z jakéhosi časoprostoru, z jiného světa. Vybavují se mi ty krásné chvíle, kdy si vykračuju s batohem, který si vlastně při chůzi ani neuvědomuji. Jak jsem neskutečně šťastná, že si můžu jen tak volně jít, nemusím nic, žiju jen okamžikem, nic nepotřebuju, nic mi nechybí. Jak je svět nádherný a jak se mi líbí tenhle kočovný a svobodný způsob života.

Teď jsme ale v druhém největším městě Portugalska a musíme si ho ještě užít. Nějak jsme se dostaly na nábřeží a v dáli vidíme i ten nejvíce obdivovaný a [navštěvovaný most](#). Nějak nás ale neuchvacuje a ani nemáme touhu jít až úplně k němu. Přemýšlím, jak rozdílné je toto nábřeží s nábřežím v Praze. Opatrně tu odkládám svůj [červený deštník](#), je jisté, že jeho služby už nebudu potřebovat a v rámci zmenšení mého příručního zavazadla to dělám s lehkým srdcem. Terča mě ale varuje, ať hezky přidám do kroku, jinak se tu určitě najde nějaký dobrák, který mi ho přinese v domnění, že jsem ho tady zapoměla.

Obě si potřebujeme odskočit. Takže nejdříve půjdeme na oběd, dáváme přednost malé [restauraci na náměstí](#), když si objednáme každá jinou místní specialitu, hledáme uvnitř restaurace toalety, ale marně. Nemají je tu. Ve vedlejší restauraci je sice mají, ale zároveň u nich jsou nápisy, které nám, jako návštěvníkům sousední restaurace, zakazují jejich toalety použít. Tak to se jen tak nevidí. Vzpomínáme na Španělsko, kde mají veškeré toalety přístupné vždy zdarma a vždy naprosto dokonale čisté, vybavené a voňavé.

Oběd nám chutná, mám jakousi kaši z brambor a tuňáka, zapečenou se sýrem v kameninové misce a Terezka slaboučké nudle také s tuňákem. Hezky to spolu měníme, ať v Portugalsku ochutnáme a vyzkoušíme co nejvíce. K tomu si dáváme opravdu vynikající bílé víno. Celkem platíme 20 euro.

Obě jsme takové bez elánu a tak se nikam nehrneme. Docela často tu je k zaslechnutí čeština. Tu jsme ve Španělsku nezaslechly vlastně mimo Ovieda ani jednou. Přicházíme

[ke kostelu](#), který je modře okachličkovaný. Vůbec je tu hodně domů zdobených azulejou, jak se tato kachličková výzdoba nazývá. U kostela opět chvíli sedíme ve stínu, já potom celý kostel důkladně prohlížím a to i uvnitř a můžeme pokračovat. Před námi se otevírá naprosto nekonečná, [rovná ulice](#) a v ní se valí davy lidí, především turistů, chtivých vidět a zažít co nejvíce. Aniž bychom o to dvakrát usilovaly, stojíme před vyhlášenou kavárnou Majestic Café a najednou jsme uvnitř, okamžitě se nás ujímá číšník a vede nás přes úplně celou kavárnu ke stolu do protilehlého rohu. S těmi bágly a v našich ovoněných úborech se tu vůbec necítím dobře. Naštěstí jsem prošla bez úhony, stolečky jsou tu dost natěsno. Kavárna v pozdně secesním stylu byla otevřena již v roce 1921 a patří prý mezi šest nejkrásnějších kaváren na světě, navštívilo ji mnoho známých osobností a prý tu i paní Rowlingová napsala část Harryho Pottera. A taky nás, prý, uchvátí svojí kultivovaností prostředí. No, nás spíše nesmírně uchvátila cena za dvě kávy, z které jsem opět cítila chlór, (mé smysly jsou v poslední době na chlór opravdu mimořádně vycvičené) a za [dva čokoládové dortíky](#), ozdobené červeným plátkem růže. Ten Terezka původně nechtěla pozřít, ale když jsem jí dodatečně zjistila jeho cenu, neodolala. Kavárna je tou největší kavárnou, co jsem kdy zažila. Musely jsme na sebe skoro křičet, abychom se v tom hluku vzájemně slyšely a i když prostředí samo o sobě je opravdu pěkné a obsluha perfektní, pohodu klidu a uvolnění zcela určitě nenavozuje. Tedy alespoň nám, obyčejným poutníkům. Když jsme se zase dostaly ven, zarazilo nás, že se stačila udělat pořádná fronta na to, aby se lidi dostali dovnitř a mohli se nechat také tak hezky uchvacovat :-)

Potom ještě procházíme Santa Catarinou, hlavním nákupním bulvárem, prohlížíme výlohy, Terča mě táhne do tržnice, ta je naštěstí z důvodu rekonstrukce uzavřena. Na křižovatce, prakticky u vstupu do metra, objevujeme překrásný, opět modře okachličkovaný kostel, modré kresby na nich jsou ale úplně jiné, takové plné, měkké, hezčí.

Pár posledních fotek a už frčíme po schodech dolů do metra. Za úplně poslední drobáky dolujeme z automatu každá jízdenku za 0,8 euro a snad to stačí na dojezd na letiště. Cesta má trvat něco kolem čtyřiceti minut. Letiště je konečná zastávka, což je příjemné, překvapuje nás, že metro vede prakticky stále nad zemí.

A letiště je obrovské. Jak ráda si sundávám batoh a usedám na lavičku. Terezka jde zjišťovat, jak to bude s letenkami, stačí nám v mobilu nebo je musíme mít vytištěné? Já hlídám batohy a zároveň přerovávám ten svůj. Co nejvíce věcí, zas tak moc jich naštěstí nemám, si musím obléknout na sebe, zatím je čas a taky veliké teplo. Vedle sebe konečně odkládám rybičku, krásný kapesní nůž, třeba někomu udělá stejně tak dobrou službu jako nám. Z druhé strany si vedle mě muž a žena loupou pomeranč. Jak krásně voní, úplně cítím jeho lahodnou chuť v ústech. Terezka se vrací se zprávou, že letenky by měly stačit v mobilu,

pokud má přijít problém, tak až u poslední kontroly. Letiště má víc pater, je prosklené, včetně stropu a tak je vidět, jak se rudé slunce noří do krásně zbarvené oblohy. Den končí. Díky časovému posunu odlétáme vlastně o hodinu dýl, dle našeho času až před třiadvacátou hodinou.

Konečně máme za sebou první odbavení, při druhém opět pískám, což mě vlastně ani nepřekvapuje, Terča na mě čeká a celá vychechtaná se baví, jak vybaluji svých pár smradlavých švestek. Nic se nenašlo, můžu pokračovat. V bezcelní zóně opět rabujeme obchody. A zase čekáme, myslíme, že už naposledy. Ale najednou dochází ke změně, všichni cestující do Wroclawi se musí přemístit o patro níž a tam opět čekáme, už je jasné, že máme zpoždění. Letuškám přestaly pracovat počítače, nemůžou pokračovat v našem odbavování. Když se to konečně podaří, jsme nahnáni do celkem malého prostoru bez možnosti se posadit. Přemýšlím, jestli si mám sundat batoh, ale je tu tak málo místa, vzduch příšerný, až se mi dělá špatně. Prosklenou zdi vidíme přímo na letiště, je mírná mlha, kus od nás vidíme růžové letadlo společnosti Vizz Air, takže to je to naše. Všichni jsme opravdu rádi, když k němu konečně pochodujeme po betonové ploše ve tmě a v mlze. Nastupujeme zadním vchodem, protože máme místa až úplně vzadu. Obě u okýnka, Terča sedí přede mnou. V mé řadě už jsou obě místa obsazená, takže ti dva cestující musí vylézt, abych se tam narvala s mým příručním zavazadlem, které se v žádném případě nemínil vejít nahoru nad sedadla, nechce se mu ale ani pod sedadla. Naštěstí paní, která měla místo vedle mě, si dovoluje u letušky a přeseďává si ke své známé do jiné řady. Já stejně musím batoh zpacifikovat a pod sedadlo narvat, bezpečnostní pokyny to jinak neumožňují.

Let se mi zdál nekonečný. Přesto jsem nemohla odtrhnout oči od okýnka, nejspíš díky příznivému počasí jsem měla to štěstí vidět obrovský kus nádherné noční Evropy. Podle intenzity a umístění světel se dalo tušit, kde jsou větší města, kde moře a kde hory. Jak je ten svět krásný a jak je krásné ho objevovat! **BUEN CAMINO!**

Fotogalerie:

https://kamici.rajce.idnes.cz/Buen_Camino_4._az_6._9._2018/

https://kamici.rajce.idnes.cz/Buen_Camino_7._9._2018/

https://kamici.rajce.idnes.cz/Buen_Camino_8._9._2018/

https://kamici.rajce.idnes.cz/Buen_Camino_9._az_11._9._2018/

https://kamici.rajce.idnes.cz/Buen_Camino_12._a_13._9._2018/

https://kamici.rajce.idnes.cz/Buen_Camino_14._az_15._9._2018/

https://kamici.rajce.idnes.cz/2018-09-16%2C17%2C18_Buen_Camino/